

Vinko Möderndorfer

NA KMETIH

Ena vesela ljudska burka s kriminalnim priokusom

Napisano: 2001

Nagrada za najboljše komedijsko besedilo (Dnevi komedije v Celju 2002): *Žlahtno komedijsko pero 2002*

Uprizorjeno: SLG Celje, 2003, režija: Dušan Mlakar

Uprizorjeno še: Trnava divadlo, 2.02.2008.
Spišske divadlo, Spišska Nova, premiera: 27.09.2019

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

OSEBE

MARIČKA - podjetna hči
JOŽICA - mati mesarka
JENDO - starinar

PRAPROTNIK - debel blagajnik s sumljivimi posli
KOČIČ - šef sumljivih poslov
FOMA - izvajalec sumljivih poslov

POLICIJSKI MINISTER MIRKO
POLICAJ SLAVKO

JAKOB JALEN - huda baraba
VENČESLAV - huda huda baraba

Novinarka Bernarda

Fotoreporter Sandi

Prvo dejanje

1. prizor

Marička, Jendo

Pred lepo urejenim pročeljem velike, некоč kmečke hiše, zdaj zglednega kmečkega turizma. Na levi mize za obed, desno pleteni stoli pod nadstreškom. Desno zadaj, med nadstreškom in glavnim poslopjem, je *skrita* cesta, ki pripelje do *kmečkega turizma* in seveda na parkirišče. Levo zadaj, med hišo in leseno lopo za poletne južine, je pot, ki vodi v planino in na gmajno.

Marička pride s ceste. Tesno za petami, kot človek, ki bi na vsak način nekaj rad, ji sledi Jendo. Marička je oblečena rustikalno, kot se za *gospodinjo in šefico kmečkega turizma* spodobi, Jendo pa je oblečen mestno, malce umetnjakarsko, žameten telovnik ipd.

JENDO (milo prosi): Marica! Daj no! Samo pokaži mi jo!

MARIČKA: Ne in ne.

JENDO : Od daleč bi jo rad videl. Samo z distance.

MARIČKA: To vsi rečejo.

JENDO (vznemirjeno): Torej, si jo že nekomu pokazala?

MARIČKA: Ja, in vsi so me hoteli potem nategnit.

JENDO: Jaz te ne bi. Jaz sem pošten. Samo potipal bi.

MARIČKA: A nisi rekel, da bi *samo z distance*.

JENDO: No, potipal bi samo zaradi materiala.

MARIČKA: Brez skrbi, je še vedno dober, unikaten, ga ni treba nič šlatat.

JENDO: Mariči! Pa saj ti nočem nič hudega. Sladokusec sem. Tudi, če mi je ne daš, bom srečen, samo da jo lahko nekaj časa gledam.

MARIČKA: Misliš, da ne vem, kako to gre... Pri Bregarjevih, spodaj v dolini, si tudi

samo gledal, kar naprej si hodil gledat, potem se te je pa Bregarca naveličala, pa ti jo je dala. Zdaj je pa še pozdravit nočeš več.

JENDO (ogorčen): Kdo te je pa tako grdo nalagal? Mariči! In ti kar verjameš.

MARIČKA (odločno): Sva se že zmenila. Ne dam in pika. Zdaj mi daj pa mir! Goste pričakujem. Ne pozabit, da naša kmetija živi od turizma...

JENDO: Saj vem, da imate krave samo zaradi lepšega.

MARIČKA (kar malo zasanjano): *Mestni* pravijo, da ni lepšega, kot če ti krava gleda čez ramo, ko na travniku malicaš hamburger. Grem zdaj v kuhinjo. Ko pridejo bi jim rada postregla s pravim domačim želodcem! Daj, umakni se mi!

Marička odhiti v hišo. Jendo sam.

JENDO: Uh, je trmasta! Noče in noče... (trmasto) Če mi jo danes ni pokazala, mi jo jutri bo.

2. prizor

Na desni, s ceste, se zasliši hrum avtomobilov, ki ustavijo... Slišimo tudi značilen zvok odpiranja in zapiranja avtomobilskih vrat... Glasovi, ki prihajajo bliže...

Jendo se premakne na desno, da bi *vide!*, kdo prihaja...

Čez čas se pojavijo:

Praprotnik - debeluh, ki se strašno poti, sicer računovodja. V rokah drži precej velik kovček.

Kočič - suhec z metuljčkom okrog vratu, sicer šef.

Foma - plešec brez posebnosti, sicer izvajalec umazanih poslov.

PRAPROTNIK: Na cilju smo!

Takoj za njim Kočič. Zadaj tiholazni Foma.

PRAPROTNIK: Kmečki turizem na tisoč petsto triinsedemdesetih metrih. Šef, to je tisto, kar ste hoteli.

KOČIČ: Pa je zadosti na samem?

PRAPROTNIK: V vseh turističnih katalogih piše...

KOČIČ: Kreten! Kaj me briga, kaj piše v katalogih... Če je varno, te vprašam...

Od zadaj se približa Foma.

FOMA: Preveril sem, šef. Zadaj je travnik... Če se kaj zgodi, se lahko umaknemo
čez travnik.

KOČIČ: To sem hotel vedet, ne pa, kaj piše v turističnih katalogih!

PRAPROTNIK: Jaz sem samo računovodja!

KOČIČ: Kreten si, sem ti že povedal. Upam, da bomo tu res inkognito.

PRAPROTNIK: Brez skrbi. Nihče ne ve, kje smo. V turistični agenciji sem dal druga
imena.

FOMA (zašepeta) Kaj pa tale...

Foma pomigne k Jendu, ki se je vmes usedel na dolgo leseno klop na desni, iz žepa je potegnil beležnico in si nekaj zapisuje. Vsi pogledajo v Jendovi smeri, potem pa se Kočič hitro obrne in si obraz pokrije s klobukom.

PRAPROTNIK: (zastoka) Joj, še začeli nismo, pa so nas že dobili...

FOMA: Bom preveril...

Foma žvižgaje stopi, kot po naključju, do Jenda. Praprotnik, Kočič pa obračata hrbte in si zakrivata obraza.

FOMA: Dober dan voščim...

JENDO: Jaz tudi.

Jendo se ukvarja z beležnico.

FOMA: A ste mogoče vi hausbesetzerin?

JENDO: Ne. Jaz sem starinar.

Tišina.

FOMA: Hotel sem vprašati, če ste gospodar tega prelepega kmečkega turizma?

JENDO: Ne. Tu sem na ogledih. Hočem reči, na obisku...

**Jendo nadaljuje s svojimi zabeležkami.
Foma mu pogleda čez rame.**

FOMA: Pišete?

JENDO: Prosim?

FOMA: Če ste pismeni?

JENDO: Starinar sem, sem že povedal.

FOMA: A, tako!

JENDO: Tako.

Jendo spet piše.

FOMA: (mu spet vsiljivo pogleda preko ramena) Mi smo pa gostje. Iz mesta.

JENDO: Me veseli.

FOMA: Ja. A se spoznate na mesto? Hočem reči, poznate koga v mestu?

JENDO: Ja. V glavnem starinarje. Večino časa hodim po kmetijah, veste, sem bolj rustikalen tip.

FOMA: Aha! Mi je jasno! (na hitro) Me je veselilo.

Foma hitro konča pogovor in se vrne k trojici.

FOMA: Varno je.

KOČIČ: Potem me ni prepoznal?

FOMA: Ne. Je bolj rustikalen tip.

KOČIČ: Kaj pa, če je novinar? Ti so še hujši od policajev.

FOMA: Šef, po mojem strokovnem mnenju, ni nevaren. Moje osebno mnenje pa je, da tudi ni preveč pismen. Piše samo številke!

KOČIČ: Hvala bogu! Se pravi, da ni novinar.

PRAPROTNIK: Nepismenost tega ne izključuje.

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

KOČIČ: Torej smo varni.

Foma prikima.

3. prizor

Iz hiše v ozadju pride Marička.

MARIČKA: O, gostje so že tu! Dobrodošli!

PRAPROTNIK: Prišli smo, kot smo se dogovorili.

MARIČKA: Prvi ste, zato boste lahko sobe izbirali.

FOMA: (prestrašeno) Kaj jih pride še več?

MARIČKA: (ponosno) Seveda! Imam kapaciteto. Vsi mi rečejo: *Marica, ti maš takšno blazno kapaciteto!* Ja, pa še prav imajo. Lahko jih sprejemem petnajst naenkrat, pa se sploh ne bodo srečali. To je kapaciteteta našega kmečkega turizma. Brez skrbi, niti opazili ne boste, da so tudi drugi tu.

Iz hiše pride mama Jožica. Pisana ruta na glavi, na nogah plastični moški škornji za v hlev. V rokah drži brus in velik mesarski nož. Malce je naglušna, zato je kar precej glasna.

JOŽICA: Dober dan, voščim

MARIČKA: To je moja mama. Profesionalna mesarica.

Mama Jožica si popravi pisano ruto in z mesarskim nožem nekajkrat vehementno pomaha pred gosti...

JOŽICA: Nobena ne spusti kri tako hitro kot jaz, a ne Marica?

MARIČKA: Ja, naša mama zakolje en dva tri.

JOŽICA: V svoji karieri sem jih zaštihala okoli tristo. Kakšnim dvestotim sem pa kožo snela.

PRAPROTNIK (požre slino); Česa ne poveste.

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

JOŽICA (se mu zaupno približa) Jaz sem prašičja smrt.

MARIČKA: Tako ji pravijo v dolini. Kar je poseben kompliment.

JOŽICA: Odkar ni več moža, Maricinega ateka, sem se še bolj specializirala.

PRAPROTNIK: A vaš mož...

JOŽICA; Je v nebesih, ja.

KOČIČ: Res? Kako pa je... Mislím...

JOŽICA: Umrí?

KOČIČ: Ja.

Jožica se skrivnostno stopi med goste, potem pa vtakne palec v usta in se sunkovito nagne nazaj... To ponovi nekajkrat...

KOČIČ: Ne razumem.

MARIČKA: Mama, saj ni treba, da vsi vejo...

Jožica svojo *pantomimo* ponovi še nekajkrat...

PRAPROTNIK (se razveseli): A! Že vem. Sesal je palec.

JOŽICA (razočarano) Ne. Pil ga je.

KOČIČ: A, tako!

JOŽICA: Jaz sem klala, on je pa medtem mast cedil in šnopec pil.

MARIČKA: (jo je kar malo sram) No, mama, naših gostov to sploh ne zanima...

JOŽICA: Seveda, seveda.... Pridite, vam bom narezala želodec.

KOČIČ: Prosim?

JOŽICA: Vam ga tako na tanko narežem, da boste piskali od veselja! Kar za mano,

kar za mano!

PRAPROTNIK: Če že moramo...

KOČIČ: (šepne) Nisem dobro razumel tisto z želodcem...

PRAPROTNIK: (šepne) Tu imajo takšne posebne navade, pa želodec tudi...

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

Odhajajo v hišo.

MARIČKA: (zavpije za njimi) Kasneje vam bolj natančno razložim program...

JENDO: Kaj, celo program imaš?

MARIČKA: A ti si pa še vedno tukaj!

JENDO: Ne bom odšel, dokler mi je ne pokažeš.

MARIČKA: (zavzdihne) Ah! Si ti en trot!

JENDO: Imaš pa zanimive goste.

MARIČKA: Ja, saj imam tudi najboljši kmečki turizem daleč naokoli. Prav danes čakam policaja.

JENDO: Koga?

MARIČKA: Ta glavnega! Predsednika policajev.

JENDO: Policijskega ministra?

MARIČKA: Tega, ja! Vsako poletje pride s svojim malim policajem. Mislim, s tistim, ki ga čuva. Potem pa so se najavili še eni tujci, tako da bom imela res polno kapaciteto. Vsako leto nam gre boljše!

JENDO: To pa to.

MARIČKA: Odkar sva z mamo pokopali ateka in odprli turizem, razmišljam, da bi si kupila mercedeza. Točno takšnega, kakršnega imajo naši gostje.

Jendo pogleda čez dvorišče nekam zadaj, kjer je za hlevi očitno parkirni prostor.

JENDO: Tisto je džip.

MARIČKA: A ni mercedes?

JENDO: Ne. Džip in to blindiran.

MARIČKA: No, saj ravno takšnega sem mislila, *blindiranega*. V glavnem, z mamo nama dobro gre. Pa še vreme nam gre na roko.

JENDO: Kako *na roko*, saj kar naprej dežuje!

MARIČKA: Saj sem rekla, da nama gre na roko. Vsako leto nam je toča pobila čisto vse, pa smo dobili povrnjeno od države. Tako, da letos nismo nič posadili, se ne spleča, saj bomo dobili itak vse povrnjeno. Če nič ne posadiš, ni treba nič žet, nič na trg nosit... Plačano pa vseeno dobiš. (zavije oči proti nebu) O, ljubi bog, bodi dec in pošlji točo al pa dve, da si bom lahko čimprej kupila *blondiranega*. Ga bom vzela na lizing, ne bom nič zapravljala, obljubim. Amen.

JENDO: Ej, Marica! Pusti boga, poslušaj! Kaj pa midva?

MARIČKA: *Kaj* midva?

JENDO: Saj veš... Pravijo, da takšne ni daleč naokoli...

MARIČKA: Kdo to pravi?

JENDO: Vsi, ki so jo videli.

MARIČKA: Pokazala sem jo samo Gabrovcu, pa Mihevcu, pa Matkotu in staremu Venclju, potem še Gašperju, Seničarju, Motniku, noremu Pavlu, Kosobrincu in pa Kralju, zato, da jo je podmazal ... Pa nobenemu drugemu. Aja, še pastirju Gabrijelu, ampak on tako ni vedel, kaj gleda.

JENDO: Samo meni je nočeš. A sem jaz kaj slabši od drugih, te vprašam?

MARIČKA: Daj, umakni se mi že! Grem.

In gre v hišo.

4. prizor

Na desni, s ceste, se spet zasliši hrum avtomobilov, ki ustavijo... Slišimo tudi značilen zvok odpiranja in zapiranja avtomobilskih vrat... Glasovi, ki prihajajo bliže... Jendo se premakne na desno, da bi *vide*, kdo prihaja...

Čez čas se pojavita: Jakob Jalen, dolgin z značilnimi brki in progasto obleko, v roki drži precej težak kovček, sledi mu Venčeslav, dolgolasec kozavega, brutalnega obraza, eno roko ima neprestano pod suknjičem... Ustavita se in se zagledata v Jenda, ki jima prijazno prikima, potem pa sede pod brajdo in se ponovno zatopi v svoj notes.

JAKOB JALEN: A je to tu?

VENČESLAV: Ni problema.

JAKOB JALEN: Si prepričan, da je varno?

VENČESLAV: Ni problema.

JAKOB JALEN: Kaj *ni problema*?

VENČESLAV: Ni problema, če rečeš.

JAKOB JALEN: Tepec! Nič nisem rekel, vprašal sem.

VENČESLAV: Ni problema.

Jakob Jalen obupano zamahne z roko.

JAKOB JALEN: Ah!

Na drugi strani dvorišča je Jendo še vedno zatopljen v svoj notes.

JAKOB JALEN: (pomigne v smeri Jenda) Daj, vprašaj ga, kje je kdo?

Venčeslav debelo gleda, se ne zgane.

JAKOB JALEN: (obupano) A te lahko lepo prosim, da (poudarjeno) *urediš zadevo*.

VENČESLAV: Ni problema.

Venčeslav se obrne, izpod suknjiča potegne pištolo in počasi, s profesionalno natančnostjo na cev namesti dušilec, potem gre z jasno odmerjenimi koraki proti Jendu, ki nič hudega sluteč mirno lista svoj notes. Jakob Jalen zadnji hip opazi, kaj se dogaja.... Panično pokliče...

JAKOB JALEN: Venčeslav!

Venčeslav se ustavi.

JAKOB JALEN: Rekel sem, da vprašaj! Samo vprašaj...

VENČESLAV: Rekli ste, naj *uredim zadevo*...

JAKOB JALEN: Ja, da vprašaš, kje je kdo, kje je postrežba, ne pa da... (pomigne na pištolo)

VENČESLAV: Naročeno mi je bilo, da če mi rečete, da naj *uredim zadevo*, da moram *uredit zadevo*...

JAKOB JALEN: Pa kaj se tebe s pritiskom na gumb aktivira! Razmišljaj malo!

VENČESLAV: (še bolj zmeden) Kaj?

JAKOB JALEN: (opusti vse upanje) Ah! Spravi tisto reč in vprašaj!

Venčeslav spravi pištolo.

VENČESLAV: Ni problema.

Venčeslav se odpravi k Jendu.

VENČESLAV: (brez ovinkarjenja) Kje je kdo, kje je postrežba?

JENDO: Prosim.

VENČESLAV: Postrežba?

JENDO: Aja! Seveda! Bom takoj uredil zadevo...

Jendo vstane.

VENČESLAV: (presenečen) Kaj? A vi tudi *urejate zadeve*?

JENDO: Ni problema.

Jendo gre do vhodnih vrat in zakliče...

JENDO: Marica! Maricaaaaa!

JAKOB JALEN: (Jendu) Oprostite... A ste vi gost?

JENDO: Ne, jaz sem starinar. (spet kliče) Maricaaa! Gostjeeee!

5. prizor

Marica in Jožica planeta iz hiše.

MARIČKA: Naši novi gostje so že tu!

JOŽICA: Me veseli! Me veseli!

Jožica plane k Venčeslavu...

JOŽICA: Jaz tukaj koljem.

VENČESLAV: (navdušeno) O! Res!

JAKOB JALEN: Prišla sva malo prej... Tukaj smo zmenjeni...

MARIČKA: O, vem, vem! Vaši prijatelji so že spraševali, kje da ste!

JAKOB JALEN: In kje da smo? Mislim, oni... Prijatelji...

MARIČKA: Gospod Kočič je na želodcu.

JOŽICA: Sem mu ga prav fino, na tanko narezala.

VENČESLAV: (strokovno) Vi uporabljate nož?

JOŽICA: (tudi strokovno) Ja, največkrat. Pri kakšnih velikih živinah tudi pnevmatično
kladivo in motorno žago.

VENČESLAV: Jaz pa samo pištolo.

JOŽICA: O, ne! Pištole pa ne maram. Z njo izgubiš vsak osebni stik.

JAKOB JALEN: Rad bi se čimprej sestal s partnerji...

MARIČKA: Seveda! Seveda! Kar v hišo. A ste tešči?

JAKOB JALEN: Prosim?

MARIČKA: O! Brez skrbi, da ste *tešči*. Pot do sem gor je dolga...

JAKOB JALEN: Ja, pa me res malo *tišči*. Mislim, levi čevelj.

MARIČKA: Kar v hišo! Jendo, daj pomagaj nesti gospodu kovček!

JENDO: (ji prišepne) Če mi jo potem pokažeš.

MARIČKA: (navihano) Ti bo mama klobaso narezala.

Jendo hoče vzeti Jalnov kovček...

JAKOB JALEN: O, ne! To pa ne! (pokliče) Venčeslav! (pokaže na kovček) Uredi zadevo!

Venčeslav profesionalno seže z roko pod suknjič.

VENČESLAV: Ni problema. A vse tri?

JAKOB JALEN: Ne! Kreten! Kovček nesi v hišo.

VENČESLAV: Prav. Ampak, rekli ste...

JAKOB JALEN: Butec!

JOŽICA: Kar za mano! Kar za mano! Saj veste tisto: najtežje spraviš živino v klavnico, ven gre tako v manjših kosih! Ha, ha!

Jožica, Jakob Jalen, Venčeslav s težkim kovčkom v roki in Jendo odidejo v hišo.

Marička ostane zunaj sama.

MARIČKA: A ni to fino! Kmečki turizem! To je bodočnost! Hlev bomo imeli samo še zaradi turistov. Ti mestni tako ne vejo več, kako zgleda krava. In program! Najvažnejši je program! Takšen program sem jim pripravila, da bodo še dolgo o njem pripovedovali. Res se moram potruditi! Če bodo zadovoljni, bom imela drugo leto še bolj polno *kapaciteto*.

6. prizor

Nenadoma se zasliši brnenje. Brnenje je vedno bliže. Z desne *zapiha* hud veter, da Marički, kot kakšni *Marilyn Monroe*, skoraj dvigne krilo... Očitno nekje v bližini pristaja helikopter. Čez čas se vse umiri... Marička gre pogledat, kdo prihaja... In res, na prizorišče priteče Policaj Slavko... Modra uniforma, kapa, našitki... Policaj Slavko ima v roki radijsko postajo...

POLICAJ SLAVKO: (v slušalko) Ja, vse je v redu... Minister Mirko lahko pride... ja, ja, ja...

Zdaj na prizorišče pride še Policijski minister Mirko. Okrogel, vedno nasmejan obraz... Zadovoljen še pa še... Tudi on je oblečen v uniformo...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (zadovoljno) No, pa smo spet tu! Krasno! Joj, kako rustikalno diši po kravjelih!

POLICAJ SLAVKO: (v slušalko) Lahko odletite! Vse v redu! Vas pokličemo! (salutira v smeri helikopterja) Zdravo!

Spet hrum motorja, spet veter, ki dvigne krilo Marički, oba uniformiranca pa se morata prijeti za kape, saj bi jima jih sicer odpihnilo... Helikopter odleti, spet tišina kmečke idile...

MARIČKA: O, gospod minister Mirko! Kako sem vesela, da ste letos spet prišli!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kaj ne bi, saj veste, kaj pravijo, *kmet se ne odkotali daleč od kupa gnoja*. Slovenci smo po duši kmetje in policaji. Ja, tudi jaz sem s kmetov. *Kmet, to sem jaz...* V mestu mi še vedno tako rečejo, kar sprejemam kot kompliment! Pa saj je tako tudi mišljeno, je tako, Slavko!

POLICAJ SLAVKO: Tako je, gospod policijski minister Mirko.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Slavko, zdaj sva na počitnicah, zdaj mi lahko rečeš kar Mirko!

POLICAJ SLAVKO: Prav, Mirko!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Prav, Slavko!

MARIČKA: Gospod minister ...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Tudi vi mi lahko rečete kar Mirko!

MARIČKA: (se sramežljivo muza) Joj, to pa ne vem... no, prav... Mirko!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Vidite, da gre! Veste, tudi policaji smo navadni ljudje! Še posebej ministri! Jaz sem čisto navaden. Res pa je, da sem glavca, ane Slavko?

POLICAJ SLAVKO: Tako je, Mirko, glavca si.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ampak, sem vseeno navaden. *Navadna glavca!*

Imam odnos do civilistov. Civilisti so tudi v redu, aneda Slavko?

POLICAJ SLAVKO: Vešda, Mirko!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Veste, Mariči, saj vam lahko rečem *Mariči, ane?*

MARIČKA: Vešda, Mirko!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Včasih sem bil civilist. Jaz to kar priznam, tako prostodušen sem, aneda! No, kar nekaj časa sem bil civilist, prvih štirinajst let. Če mene vprašate, *preveč časa*, ampak kaj *čmo*, je že tako, da na začetku nismo gospodarji samega sebe, nekaj je tudi otroštvo, osnovna šola, spet, če me vprašate, izguba časa... no, po končani osemletki sem šel pa na kadetsko in takrat se je, hvala bogu, zame končalo obdobje jalovega civiljenja. Od takrat sem policaj! S ponosom reči smem: policaj sem! Sem pa ohranil spomin na civilno življenje! O, to pa! Civilno življenje! Saj ne rečem, da je to nekaj zastarelega, nekateri pač živijo na ta način, civilisti ane? Saj niso sami krivi! In jaz jih spoštujem. Nekateri imajo radi mrzle pijače, nekateri vroče, nekateri so plešci, nekateri lasati, nekateri so pač civilisti. Vsakemu svoje. Smo družba razlik. In Mirko in Slavko paziva, da je vse v redu, aneda Slavko!

POLICAJ SLAVKO: Vešda, Mirko.

MARIČKA: Gospod... Mirko, a boste kaj prigriznili? Gostom je mama narezala malo južine!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ne, ne še zdaj! Najprej bi se rad nadihal tega zraka, tega vonja po svežih kravjekih!

MARIČKA: Ja, res so sveži! Zjutraj so nam jih dostavili!

Policijski minister Mirko stopi precej na široko, se izprsi in krepko vdihne polna pljuča zraka, potem pokrči kolena in počepne v rahel počep ter izdihne...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: A vohaš, Slavko? Vonj po pokošeni travi, senu... Ta žlahtni vonj kmečkega zlata...

POLICAJ SLAVKO: Zlata?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kmetje rečejo gnoju *zlato!*

Policaj Slavko pazljivo povoha... Razmišlja...

POLICAJ SLAVKO: Mene to bolj spominja na *prdec*...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (razočaran) Ah, Slavko! To sem bil jaz. Vedno, kadar pridem sem gor, se mi začne telo čistiti. Kar je normalno. Zaradi zraka, spremembe okolja. Tudi črevesje je občutljivo na višinske razlike. Če človek spusti sapo, je to zdravo, aneda Mariči?

MARIČKA: Seveda! Mi tu gor v hribih kar naprej prdimo! Pa se nič ne ženiramo!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: In tako je prav!

MARIČKA: Boste šli zdaj malo prigriznit in se seznaniti z ostalimi gosti?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ne še zdaj. Najprej bi šel malo na travnik! Poduhat travniške bilke! Veste, rože imam najraje! Takoj za policijsko tehniko, oklepniki, vzgojnimi palicami, solzilnimi bombami, intervencijskimi vozili, navadnimi in kombiniranimi... se spoznam najbolj na poljsko cvetje. (kot otrok) Dajte, preizkusite me!

MARIČKA: Ah! Saj vam verjamem.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Prosim! Lepo prosim! Samo eno!

MARIČKA: Prav. Okrog je belo, na sredi pa rumeno.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Nič lažjega...

POLICAJ SLAVKO: Jaz tudi vem... Jajce na oko!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (razočarano) Slavko! Uganjujemo poljsko cvetje.

POLICAJ SLAVKO: Aja! Potem se mi pa ne sanja.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (ponosno) To je marjetica.

MARIČKA: Bravo! Bravo! Res se spoznate!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Če ne bi bil policaj, bi bil vrtnar!

POLICAJ SLAVKO: Oprostite... A niste malo prej rekli, da so tu še drugi gostje?

MARIČKA: Ja, sami odlični gospodje, Mislim, da bodo zelo navdušeni, da vas bodo lahko spoznali, gospod policijski minister Mirko...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ah, kako je to sitno. Kamorkoli pridem, vedno hočejo avtograme. Slavko, saj imaš dovolj fotografij?

POLICAJ SLAVKO: Seveda. Sem jih vzel petsto komadov, cel paket. V kovčku jih imam. Ojej!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kaj je, Slavko?

POLICAJ SLAVKO: Mirko, oprostí izrazu... *zajebal sem*.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kaj spet?!

POLICAJ SLAVKO: V helikopterju sem pozabil kovček s tvojo garderobo.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Slavko, Slavko! Joj, joj, kako si šlampast! No, pokliči jih, pa ga bodo pripeljali, saj naše helikopterske enote tako nimamo za kaj rabit. Veste Mariči, hudo je, če je država tako majhna, enkrat se s helikopterjem obrneš, pa si že v sosednji državi. Prejšnji teden smo se s helikopterjem peljali na vadbeni poligon, spustila se je megla in ko smo pristali, nismo mogli verjeti svojim očem. Pred nami je bila Fontana di Trevi! Si mislite! V Rimu smo pristali. No, pa sem napako izkoristil za obisk pri papežu. Še

dobro, da se takoj najdem. No, Slavko, nič hudega, če si pozabil moj kovček v helikopterju. Daj, pokliči jih!

POLICAJ SLAVKO: Hvala, Mirko.

Slavko potegne iz žepa radijsko postajo, se umakne v ozadje in izpostavi zvezo s helikopterjem.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (Marički) Veste, saj mi ne gre za kovček, sem zelo rad v uniformi, če bi se dalo bi celo spal v njej, ampak fotografije so važne. Moji oboževalci hočejo moj portret. Kar mora biti pač mora biti. Sem že navajen, da sem javna oseba. Je pa prav neverjetno, kako me imajo ljudje radi, pa čeprav sem policaj. Država, v kateri so policaji ljudski idol, ima bodočnost. Kajti policija je red, red pa je Evropa! Se mi zdi, da se naša družba zelo lepo razvija v smeri policijske države.

Slavko se vrne.

POLICAJ SLAVKO: Takoj bodo tu.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Prav. Zdaj bi pa šel na travnik. Travnik je zame knjiga učenosti... Greva, Slavko!

POLICAJ SLAVKO: Mirko... misliš, da bi bilo treba preveriti goste... Po enajstem septembru ni nič več tako, kot je bilo...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (zgroženo) Slavko! Mene imajo civilisti vendar radi! In tudi jaz jih imam rad! Sprosti se! Zdaj sva na oddihu! Izkoristiti morava sleherno prosto minuto. Greva na travnik!

MARIČKA: Kar tam, zadaj za hišo!

Policijski minister Mirko in policaj Slavko odhajata...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Poznam pot! Sem si zapomnil od lanskega leta. Za policaja imam neverjeten orientacijski spomin. So me že večkrat pohvalili.

MARIČKA: Lahko zavijeta tudi v hlev! Imamo novo postavitev!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Z veseljem, Mariči, z veseljem! Tudi krave me zanimajo! Vse me zanima! Greva, Slavko!

POLICAJ SLAVKO: Prav, Mirko.

Izgineta za hišo.

7. prizor

Takoj, ko izgineta za vogalom, se iz hiše prikaže Jendo in pohiti Marički.

JENDO: Kaj se je zgodilo?

MARIČKA: Nič. Samo Mirko je prišel.

JENDO: Nekaj čudnega se dogaja... Gostje so zelo razburjeni...

MARIČKA: Ah! Ko ga bodo spoznali bodo navdušeni! Nikoli si ne bi mislila, da je hotel biti vrtnar...

JENDO: (zaupno) Se mi zdi, da se poznajo že od prej... Delujejo mi kot kakšni trgovci... (roteče) Marica, obljubi mi, da jo boš meni prvemu pokazala!

MARIČKA: Kakšen trot si!

JENDO: Samo obljubi mi!

MARIČKA: Prav. Če jo bom komu pokazala, jo bom tebi!

Iz hiše *pokukata* Foma in Venčeslav. Oba imata roke pod suknjičem...

FOMA: A je racija?

VENČESLAV: Takoj bom *uredil zadevo*...

JENDO: (jima zakliče) Nič ni... Samo novi gostje so prišli.

FOMA: Slišalo se je, kot da bi traktor letel po zraku.

MARIČKA: Mirko je prišel. Krasen človek. Navdušeni boste.

FOMA: In kaj počne tu?

JENDO: On je vrtnar.

Zdaj se Foma in Venčeslav končno odlepita od vrat.

FOMA: Malce hrupen... Tale vrtnar.

VENČESLAV: (zakliče v notranjost) Vse je v redu, šef!

**Iz notranjosti pridejo: Jakob Jalen s težkim kovčkom, debeli blagajnik
Praprotnik s službenim kovčkom in Kočič.**

JAKOB JALEN: Kaj se dogaja?

VENČESLAV: Nič, šef. Samo vrtnar je prišel.

JAKOB JALEN: Slišalo pa se je, kot da bi s sabo pripeljal kombajn.

Napetost popusti.

MARIČKA: Navdušeni boste nad Mirkom. Zelo družaben človek je... In ko bomo imeli kulturni program, vas bo zabaval še in še! Neverjeten sralec je!!

FOMA: (jo prekine) Gospa... Mi bi radi imeli malo miru...

MARIČKA: Miru imamo tukaj na hektarje! Sam mir!

JAKOB JALEN: Ta hip... gospa... Radi bi bili malo sami...

MARIČKA: Seveda. Pred kosilom paše, da je človek malce sam! Tukaj, pri mizi boste imeli božanski mir.

Foma pomigne Jakob Jalnu in Praprotniku...

FOMA: Prav.

Napotijo se k mizi...

MARIČKA: Preden pa vas prepustim blagodejni tišini visokogorskega kmečkega turizma, dovolite, da vas seznanim s programom, ki sva ga z mamom pripravili po nasvetih kmečke zveze za oživljanje turizma.

JAKOB JALEN: Gospa, ne bomo dolgo, zato prosim...

MARIČKA: (se ne da motiti) Tudi jaz ne bom dolga... Kratka sem, kratka in jedrnata...

Torej... Pred kosilom vas popeljeva na ogled hlevov, travnika in pašnika, če bomo imeli kaj časa, vas bova z materjo peljala tudi v hlev, kjer vam bomo demonstrirali obglavljanje kokoši, ki jih bomo v pričo vas oskubili in pripravili za večerjo... Sledi obilno kmečko kosilo, po kosilu počitek, lahko v hiši, lahko na travniku, ob kupu posebej za vas pripravljenega pristnega kmečkega gnoja... To vrsto počitka toplo priporočam. Po kosilu vam bo moja mati, v smislu najbolj žlahtne literarne tradicije, prinesla *skodelico kave*... Kar bo brez dvoma vrhunec doživetja, saj vam bo mati postregla tudi z besedami našega največjega literarnega ustvarjalca. *Sin moj, kavico sem ti prinesla!* Popoldne pa vam bomo pripravili kulturni program, vendar malo drugače kot ste ga vajeni...

JAKOB JALEN: Gospa...

MARIČKA: Takoj bom, takoj! Prav zaradi kulturnega programa sem povabila gospoda Jenda, ki nam je priskrbel potrebni material...

JENDO: (se skoraj opravičuje) Sem starinar, zato se mi včasih nabere cel kup starih cunj...

MARIČKA: Ne! Ne smemo izdati skrivnosti! To bo za naše goste veliko presenečenje.

KOČIČ: Gospa, res bi vas prosil...

MARIČKA: Samo še nekaj...

VENČESLAV: (šepne) Šef, želite, da *uredim zadevo*?

JAKOB JALEN: A si nor?

VENČESLAV: Ni problema.

MARIČKA: Po kulturni prireditvi, ki je zaenkrat še naša velika skrivnost, sledi večerja
in prosta kmečka zabava.

JAKOB JALEN: Hvala...

MARIČKA: (skrivnostno) Po večerji pa še nekaj...

VENČESLAV: (šepne Jalnu) Res ne želite, šef...?

MARIČKA: Počitek! Čajček in spanje! Tako boste spali, kot bi vas angelci zazibali.

JENDO: Res je, Maričin čaj blazno pomirja... Jaz ga vedno pijem. Včasih ga vzamem
kakšno kilco za sabo, v dolino. Maričina mešanica je dobra za vse, za spanje,
za bedenje, tudi, če vas daje kakšna slabost...

MARIČKA: (ga prekine) Nehaj, Jendo! A res ne vidiš, da motiš. Gostje bi radi bili
vendar sami.

JENDO: Prav.

Marička in Jendo odhajata... Gostje pa se posedejo okrog mize... Jakob Jalen in Praprotnik položita vsak na svoj konec mize svoja kovčka... Že se skoraj začne pogovor, ko se vrne Marička...

MARIČKA: Še nekaj...

Vsi trznejo... Foma seže pod rever, tudi Venčeslav... Marička se postavi pred mizo z gosti, sklene roke v naročju, glavo nagne malce vstran, zavije z očmi in z visokim, zanosnim (vendar kultiviranim) glasom zapoje na vso moč...

MARIČKA: *Pod trto bivam zdaj
v deželi rajskomili,
srce pa gor mi sili
nazaj v planinski raj; -
zakaj nazaj?
Nazaj v planinski raj!
Ne vprašajte zakaj!
O, zlatih dni spomin
me vleče na planine,*

*po njih srce mi gine,
saj jaz planin sem sin!
Tedaj nazaj,
nazaj v planinski raj!*

Marička se pokloni in z Jendom končno odideta.

8. prizor

Obiskovalci kar nekaj časa ne morejo zapreti ust... Potem, ko se končno pomirijo, spet sedejo.

Na eni strani mize Praprotnik s svojim kovčkom, poleg njega Kočič, za njunima hrbtoma pa Foma, *pripravljen na vse...* Na drugi strani mize pa sedi Jakob Jalen, pred njim kovček, za njegovim hrbtom pa Venčeslav, *tudi pripravljen na vse...*

JAKOB JALEN: Ne vem, kateri idiot si je izmislil, da moramo imeti sestanek tu gor...

KOČIČ: Jaz.

JAKOB JALEN: (rahla zadrega) Mislim... ideja je sicer genialna, ampak visoko je, hočem reči, da sva z Venčeslavom in najinim tovarnjačkom komaj prilezla sem gor... Je tako Venčeslav?

VENČESLAV: Ni problema.

KOČIČ: No, vidite, da ni bilo problema.

JAKOB JALEN: Kako ni bilo problema! (Venčeslavu) Tepec! Seveda je bil problem.

Dvakrat sva s tovarnjakom skoraj padla v prepad, enkrat pa naju je kmet z voli moral potegniti iz grabna. Po mojem se nama na sončni in senčni strani Alp vsi smeji, ker butca s šleperjem rineva na dva tisoč metrov.

KOČIČ: V dolini je nevarno. Odkar po tekočem traku ustanavljajo preiskovalne

komisije, smo varni samo še tukaj góri na gôri. Čeprav mi vseeno ni jasno, zakaj moramo primopredajo opraviti tu zgoraj. Lahko bi tu góri imeli samo sestanek, robo pa bi prevzeli v dolini... Kateri idiot si je to izmislil?!

JAKOB JALEN: Jaz.

KOČIČ: (rahla zadrega) Mislim... pravzaprav je ideja genialna, mi vam denar, vi nam ključe od kamiona... Ekonomična zamenjava, takorekoč... Res, premišljeno... Čestitam!

JAKOB JALEN: Prav, ne izgublajmo več besed, dajmo *uredit zadevo!*

Na *uredit zadevo* se zgane Venčeslav in potegne revolver ter ga nameri v Kočiča, Praprotnika in Fomaa. Tudi Foma, kot bi trenil, potegne svojo pištolo in jo nameri v Jakob Jalna in Venčeslava... Kočič in Praprotnik pa se skrivata pod mizo...

JAKOB JALEN: (panično zakriči na Venčeslava) A si nor! Kaj pa počneš!

VENČESLAV: Rekli ste, *da naj uredim zadevo*.

FOMA: (grozeče) Naj takoj spravi pokalico, sicer vaju preluknjam, kot staro rešeto!

Jakob Jalen stopi na sredo in dvigne roke...

JAKOB JALEN: Mirne živce, mirne živce, saj je vse v redu! Miroljubni smo še pa še!

To je samo pomota! (se opravičuje Kočiču, ki je še vedno pod mizo) Ne morem pomagat, takšnega tepca so mi dali ... (Venčeslavu) Spravi pištolo, butec!

VENČESLAV: A potem naj ne *uredim zadeve*?

JAKOB JALEN: Pa kaj si ti, eksibicionist! Ne zdržiš, da ga ne pokažeš. Spravi revolver!

Izpod mize se oglasi Kočič

KOČIČ: Foma, Foma! Me slišiš!

FOMA: Držim ju na muhi, šef!

KOČIČ: Če bosta hotela vzeti kovček, streljaj! Kar v trebuh! Nič ju ne šparaj.

FOMA: Z veseljem, šef.

JAKOB JALEN: Nehajte! Nehajte! Nesporazum, če vam rečem!

Jakob Jalen potegne revolver Venčeslavu iz rok in mu ga pospravi za pas.

JAKOB JALEN: Vidite, je že pospravil pištolo... Ni je več, ni ni...

Kočič izpod mize.

KOČIČ: Foma, kakšno je stanje?

FOMA: Orožje pospravljeno...

KOČIČ: Lahko prideva ven?

FOMA: Lahko. Še vedno sta na moji muhi!

Kočič in Praprotnik prilezeta izpod mize. Kočič si čisti hlače...

KOČIČ: Pa lepo mi je žena rekla: *Če boš lezel v hribe, obleči kaj športnega...*

Praprotnik je ves bled, z robčkom si otira znoj s čela.

PRAPROTNIK: Se mi zdi, da moram nujno na stranišče.

KOČIČ: Ne zdaj.

JAKOB JALEN: Se opravičujem, res! Venčeslav je še stara šola... Niška brigada, specialne enote. Nič ne sprašujejo, samo ubogajo. (Venčeslavu) Tepec! Vidiš, kaj si naredil, razburil si gospode. (Kočiču) Zdaj je vse v redu, lahko začnemo.

Foma ima še vedno uperjeno pištolo v Jalna in Venčeslava.

FOMA: (Kočiču) Imam predlog, šef. Kaj, če zdaj, ko je situacija v naših rokah (pomiga s pištolo), kaj če bi vzeli robo in šli...

JAKOB JALEN: Da si ne drznete! Našli bi vas, pa če se zakopljete v Kočevskih gozdovih!

KOČIČ: Mi smo pošteni! Foma, spravi pištolo! Gremo k poslu. Imate robo?

Foma spravi pištolo. Vsi spet pristopijo k mizi. Jakob Jalen odpre kovček in na mizo zloži ročne bombe, granate vseh oblik in velikosti...

JAKOB JALEN: To so vzorci, da boste vedeli, kaj kupujete... Ostala roba je v kamiončku pred hišo. Imate denar?

Kočič pomigne Praprotniku...

PRAPROTNIK: (zaupno zašepeta) Res bi nujno moral na toaleta.

KOČIČ: Ne zdaj!

Praprotnik s stisnjenimi ustnicami odpre kovček, kjer so do vrha lepo zloženi bankovci.

JAKOB JALEN: Prav. Zdaj lahko *uredimo zadevo*...

Venčeslav trzne... Jalen ga samo ostro pogleda...

JAKOB JALEN: Da si nisi drznil!

VENČESLAV: Ni problema.

Potem začne Jalen po mizi razporejati granate in bombe...

JAKOB JALEN: Ročna bomba M73, imamo jih tri tisoč komadov...

KOČIČ: Samo trenutek...

Kočič in Foma prostopita Jalnu... Zaupno.

KOČIČ: (šepeta) Prosil bi vas za rahlo konspirativnost... Saj veste, nikoli ne moreš biti gotov, če niso kje kakšni mikrofoni... Saj ni treba, da *zadeve* imenujemo s pravimi besedami... Lahko govorimo bolj literarno... Če me razumete... V prispodobah...

JAKOB JALEN: (šepeta) Razumem, razumem... Sam sem predsednik parlamentarne preiskovalne komisije, ki raziskuje izginotje orožja iz vojašnic, pa zato vem, kako je, če nimaš nobenih konkretnih dokazov, magnetofonskih zapisov in podobno...

KOČIČ: Veseli me, da razumete.

JAKOB JALEN: Prav, gremo naprej... (glasno) Tukaj so *krompirji* srednje velikosti, zelo debeli, zelo ofenzivni... Imamo jih tri tisoč komadov... Komad je po deset... Deset krat tri tisoč... Dobra cena... Trideset tisoč.

KOČIČ: (se pogaja) Deset tisoč. Več ne dam.

JAKOB JALEN: Tudi v redu.

Jalen na mizo postavi granato.

JAKOB JALEN: Tehle *koruz* imam tisoč komadov. So zelo efektne. Razdrobijo se na tisoč drobnih zrn, koruznih, jasno in so zelo *hranljive*... če me razumete? Arabci jih obožujejo. Za vseh tisoč je cena deset tisoč.

KOČIČ: Dva.

JAKOB JALEN: Osem.

KOČIČ: Dva pa pol.

JAKOB JALEN: Šest.

KOČIČ: Dva osemsto.

JAKOB JALEN: Štiri. Zadnja cena.

KOČIČ: Dva osemstopetdeset.

JAKOB JALEN: Tudi v redu.

Jalen potegne iz kovčka zložljiv *breztrajni* top in ustrezajočo protitankovsko mino. Vsi so tako zatopljeni v grmado orožja in denarja na mizi, da ne opazijo, kako iz hiše v ozadju pride mati Jožica... Počasi se jim približa, čeprav tudi ona ne vidi, kaj imajo na mizi... Sliši pa pogovor med njimi...

JAKOB JALEN: Tale lepotica je pa melancana. A ni lepa?

KOČIČ: Krasna, res.

FOMA: Lahko potipam?

JAKOB JALEN: Kar, kar!

Foma potipa.

FOMA: Res lepa melancana.

Jožici se v ozadju razjasni obraz.

JAKOB JALEN: Ima blazno hranljivo vrednost. K njej spada še komplet treh
kumaric...

Jalen ljubeče potipa tri protitankovske granate...

JAKOB JALEN: To so kumulativne kumarice... Delujejo navznoter... Tudi zelo
hranljive... če me razumete... Cena vseh sto dvajset kompletov je... če
zaokrožim navzdol... dobre vaga... recimo sedemdeset tisoč...

KOČIČ: Trideset tisoč.

JAKOB JALEN: Tudi prav.

Kočič se obrne k Praprotniku, ki vseskozi računa in sešteva na priročni kalkulator.

KOČIČ: Računaš?

PRAPROTNIK: Seveda, šef... Ampak... jaz bi res moral na stranišče...

KOČIČ: Potem, potem...

Jalen iz kovčka na mizo strese pest nabojev različnih kalibrov.

JAKOB JALEN: Kaj pa fižol, vas zanima? Imamo ga deset zabojev... Odličen fižol.

Ruski in Ameriški. Različnih velikosti.

Mati Jožica je vedno bolj navdušena. Počasi se jim približuje za njihovimi hrbti...

JAKOB JALEN: Odlično negovan fižol, izdatno polnjen, res kvalitetna roba. Primeren
za... kako naj rečem... za *rafalno izločanje*... Razumete?

FOMA: Jasno... fižol za rafalno...

JAKOB JALEN: Prodajam ga na kile. Res dobre vage...

Zdaj se za njihovimi hrbti oglasi mati Jožica.

JOŽICA: O! Kaj slišim! Tudi vi se ukvarjate s kmetijstvom!

Vsi trznejó. Kočič in Jalen na hitro pospravita reči v kovček... Ko mati Jožica pride do njih, je miza spet prazna in kovčki zaprti...

KOČIČ: (panično) Seveda, seveda... Kmetijstvo, to pa to...

JAKOB JALEN: Pravkar sem kolegu razlagal o fižolu...

JOŽICA: In melancanah. Sem slišala.

KOČIČ: Res, ja. Tudi mi se ukvarjamo s kmetijstvom.

JOŽICA: (resno) Pa se vam plača?

JAKOB JALEN: Absolutno, absolutno... Jaz prodajam, moj prijatelj kupuje... Blazno se plača.

JOŽICA: A, potem ste preprodajalci?

JAKOB JALEN: Ne, to pa ne. Jaz to vse sam pridelam.

KOČIČ: Jaz pa to sam kupujem. Za svoj denar. Ane, Praprotnik?

PRAPROTNIK: (ves rdeč v obraz šepne) To je preveč zame. Ušlo mi bo.

KOČIČ: (šepne) Ne zdaj. Stisni, stisni!

JOŽICA: Vidite, nam se pa ne plača. Še ko je bil moj pokojni mož živ, smo nehali s tem.

FOMA: S čim.

JOŽICA: S kmetijstvom! Zdaj imamo njive samo še tako... Turisti ne vejo več, kaj je njiva, pa imamo zadaj za hišo eno zorano, za pogledat. Pridelujemo pa že dolgo nič več. Tako, da me kar čudi, da se komu še plača.

JAKOB JALEN: Ja, se, se. Vsake toliko časa je treba obrat...

KOČIČ: Jaz pa vsake toliko časa kupim.

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

JOŽICA: Pa imate veliko dobička?

JAKOB JALEN: Seveda. Ogromno.

JOŽICA: (Kočiču) Pa vi...? Vi to zelenjavo najbrž prodate naprej?

KOČIČ: Seveda. Naprej. Jasno.

JOŽICA: In se vam tudi splača?

KOČIČ: Seveda,

JOŽICA: Ne razumem.

JAKOB JALEN: Jaz prodajam, ko oberem skladišča... (zadrega, ker je povedal *preveč*) Mislim, najprej oberem njivo, potem dam zelenjavo v skladišča in potem oberem še skladišča... Tako, ja.

KOČIČ: Jaz pa od njega kupujem in spet napolnim skladišča... Tako zelenjava kroži. In kapital tudi.

JOŽICA: Kako? Napolnite ista skladišča?

KOČIČ: (zadrega) Ista? Ne, to pa seveda ne. Ha, ha, ha!

JAKOB JALEN: Seveda ne. Ha! Ha! Ha! Nikakor. To ne bi imelo nobenega smisla.

KOČIČ: Jasno.

JOŽICA: Neverjetno! Da se je danes sploh še možno ukvarjati s kmetijstvom. Vam lahko zaupam, ker ste pač *ljudje od foha*... Veste, jaz in moja hčerka vse nabavljava od zunaj. Korejska ajdova moka je najboljša in najcenejša, pa mehiška koruza tudi, japonski krompir je pa sploh zakon. Da ne govorim o španskih genetičnih paradižnikih, mnogo boljši so kot naravni, pa še barvo imajo bolj izrazito in sploh ne zgrijejo, mesce in mesce so sveži, tudi če jih imaš na soncu. Pa še ceneje je vse skupaj. In bolj zdravo. Si predstavljate, da

bi naši gostje, ki so navajeni na mestno zelenjavo, nenadoma jedli domačo...

Saj lahko še zbolijo. Ne, ne, s hčerko ne moreva prevzeti te odgovornosti.

KOČIČ: No, gospa, zdaj, ko smo se tako lepo pogovorili...

JAKOB JALEN: Radi bi bili še malo sami... Saj razumete...

JOŽICA: Seveda. Saj moram tudi jaz odsekati nekaj kurjih glav. Vas to zanima? Bi radi bili zraven? Če me kdo gleda, ko glave sekam, mi blazno dobro teče...

VENČESLAV: (navdušeno) Ja, jaz bi pa res...

JAKOB JALEN: (sikne) Da si ne drzneš!

VENČESLAV: (vdano) Ni problema.

JOŽICA: Samo še nekaj me zanima... Kaj pa z dobičkom... Mislim, ga vlagate nazaj v kmetijstvo?

JAKOB JALEN: Zakaj? Saj imamo zato subvencije.

JOŽICA: Kam pa potem?

JAKOB JALEN: Denar potrebujemo za novo revijo, za časopise... No, za kulturo!

JOŽICA: (zgrožena) Res?

KOČIČ: Res, gospa.

JOŽICA: (zaskrbljeno) Ojej, ojej! Saj to nima ja nobenega smisla. To je pa tako, kot da bi denar proč metal!

JAKOB JALEN: O, gospa! Vi pojma nimate, gospa! Že leta se naša najiminitnejša kultura hrani z denarjem od tovrstne *zelenjave*.

9. prizor

Zdaj se zasliši strahotno brnenje... Kot bi v bližini pristajal helikopter. In najbrž res pristaja. Iz desne zapiha strašen veter, ki materi Jožici dvigne

krilo. Ostali naši gostje pa se prestrašijo, da je kaj... Oba varnostnika, Venčeslav in Foma spontano sežeta pod suknjiče...

KOČIČ: Kaj pa je zdaj to?!

FOMA: Helikopter.

JAKOB JALEN: Kočič! Izdal si me!

KOČIČ: Ti si me izdal!

VENČESLAV: (Jalnu) A naj uredim zadevo?

PRAPROTNIK: (zelo nemočno) Nujno bi moral na stranišče...?

Zdaj izza hiše priteče policaj Slavko.

POLICAJ SLAVKO: Kovčki so že tu!

Policaj Slavko teče proti helikopterju. Izza hiše pa počasi in zelo zadovoljno pride policijski minister Mirko. Zelo se razveseli, ko zagleda skupino... Z razširjenimi rokami gre proti njim...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: O! Pa sem vas le našel!

KOČIČ: Policija!

FOMA: Obkoljeni smo!

JAKOB JALEN: Jaz nimam nič s tem. Jaz sem tu na kmečkem turizmu.

VENČESLAV: Šef, a naj ga le potegnem ven in uredim zadevo?

JAKOB JALEN: A si nor! To bi bilo čisto mesarsko klanje. Ne vidiš, da smo obkoljeni.

Hrum helikopterja se oddaljuje. Z desne prihiti policaj Slavko. V roki nosi ministrov kovček. Maha in kriči proti ozadju.

POLICAJ SLAVKO: Pokličem vas! Brez skrbi! (salutira v smeri odhajajočega

helikopterja) Zdravo!

Policaj Slavko privleče kovček do ministra Mirka. Foma, Praprotnik, Kočič, Jalen in Venčeslav prestrašeno v gruči stojijo ob mizi. Mati Jožica gleda svoje goste z občudovanjem in z ljubeznijo v očeh.

POLICAJ SLAVKO: Vaš kovček, minister Mirko.

FOMA: (šepne prestrašeni družčini) Sam policijski minister vodi akcijo.

JAKOB JALEN: Konec je z mano. Prepoznal me bo. Adijo moje poslansko mesto.

KOČIČ: Zgubil bom službo. Vrgli me bojo iz obrambnega ministrstva.

Minister Mirko se jim počasi bliža.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kako me veseli, da sem vas našel... Ja, prav imate, to sem jaz. Nič vam naj ne bo nerodno. Tudi policaji smo navadni ljudje.

Minister Mirko se rokuje z vsemi.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Slavko!

POLICAJ SLAVKO: Ja, Mirko?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Imaš moje fotografije?

POLICAJ SLAVKO: Seveda.

Policaj Slavko seže v kovček in iz njega potegne paket fotografij.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Daj jih nekaj sem... Saj vidiš, da jih ljudje hočejo...

POLICAJ SLAVKO: Izvoli, Mirko!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Takoj jih dobite, samo podpišem jih.

Policaj Slavko uslužno nastavi hrbet, Mirko podpisuje.

KOČIČ: (šepeta) Provocira nas.

JAKOB JALEN: (šepeta) Prehitro so prišli. Najbrž bi nas radi dobili pri primopredaji.

KOČIČ: (šepeta) Dokler si nismo robe in denarja izmenjali, nas ne bojo aretirali.

FOMA: (šepeta) Mogoče je pa tu po naključju?

KOČIČ: (šepeta) Po naključju? Kje pa! Policaji niso po naključju. Vse to je vodeno iz enega centra. Saj vem, že dolgo mi hočejo uničiti politično kariero. Barabe nepoštene!

JAKOB JALEN: (šepeta) Tudi, če so tu po naključju, se ne smemo izdati.

FOMA: (šepeta) Kaj, če pobegnemo?

KOČIČ: (šepeta) Kje pa! Saj si slišal... Obkoljeni smo. Helikopterska enota je blizu.

Samo pokliče jo.

JAKOB JALEN: (šepeta) Najbolje, da se delamo, da ni nič.

KOČIČ: Kaj če ti pogleda v kovček. Kako boš opravičil vso tisto *zelenjavo*.

JAKOB JALEN: (šepeta) Pa ti? Misliš, da je normalno, da na počitnice nosiš kovček s proračunskim denarjem?

KOČIČ: (šepeta) Jaz samo kupujem cenejšo robo. Pravzaprav delam državi dobro. Šparam zanjo.

JAKOB JALEN: (šepeta) Tako da kupuješ nekaj, kar je že bilo kupljeno.

KOČIČ: (šepeta) In ukradeno.

JAKOB JALEN: (sikne) Tako si mi naročil!

FOMA: (šepeta) Pazite, sem gre.

Minister Mirko se jim približa in jim razdeli svoje fotografije.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Izvolite! Boste nesli otrokom pokazat. Lahko tudi ženam, čeprav ne priporočam... Ženske se tako rade zaljubljujejo vame... he, he, he... To je bila šala. V resnici sem zvest zakonski mož. Ta fotografija naj bo moje darilo in pa znak, da vas *mam rad!* No, mene že poznate, jaz pa vas ne...

Policijski minister Mirko se zazre v Fomaa.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: No?

FOMA: (jeclja) Jaz sem... jaz sem...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Se mi zdi, da sem vas že videl?

FOMA: Jaz...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Pustite! Se bom že spomnil. Imam namreč blazen spomin! Na mednarodnih policijskih seminarjih so me že večkrat pohvalili.

Dovolite, da se sam spomnim!

KOČIČ: (si kar oddahne) Prav.

Minister Mirko se obrne k Jalnu.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ampak, vas se pa tudi spomnim...

Mati Jožica pristopi.

JOŽICA: To so naši novi gostje. Gospod minister, ne boste verjeli, ukvarjajo se s kmetijstvom.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (navdušen) Res? A Veste, da sem jaz tudi kmet.

Mislil, rojen sem na kmetiji. In še danes mi rečejo: *naš minister je pa tak kmet!* Vidite, kako se me še vedno drži moje poreklo. In s čim se ukvarjate?

JAKOB JALEN: Z različno... *zelenjavo*.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (navdušeno) Zdaj sem se vas spomnil! Vi ste... (se

zresni) Vi... Točno! Ta obraz! (se zresni še bolj) Vi... Prodajate na tržnici...

Tretja vrsta na starem delu... Vsako soboto od vas kupujem radič! Je tako?

JAKOB JALEN: (z olajšanjem) Najbrž.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: No, sem vam rekel, da imam za policaja neverjetno razvit spomin!

10. prizor

Iz hiše prihitita Marička in Jendo.

MARIČKA: O! Gostje so že skupaj! To me zelo veseli!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Marica, sem že opravil svojo dolžnost in sem jim

razdelil fotografije! (zanosno) Ah! Civilisti! Kako jih imam rad!

Se obrne k Venčeslavu.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Tudi vas poznam, pa ne vem od kod...

Venčeslavu pristopi še policaj Slavko.

POLICAJ SLAVKO: Tudi meni se zdi vaš obraz zelo znan. Se nismo nekje srečali, pred dvema letoma...?

VENČESLAV: Ne, to pa ne bo mogoče. Šele letos sem prišel ven...

POLICAJ SLAVKO: Od kod?

JAKOB JALEN: (poskuša rešiti, kar se rešiti da) Iz... iz... iz... univerze... Šele letos je prišel iz šole?

VENČESLAV: Aja?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ste pa dolgo študirali! Glede na vaša leta...

JAKOB JALEN: Venčeslav je hodil v večerno... Ja, v večerno univerzo.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: In kaj ste študirali?

VENČESLAV: Kako *urejaš zadeve*.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ja?

JAKOB JALEN: (se nekako izmaže) Pravo! Venčeslav je študiral, kako *pravno urejaš zadeve*...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: O, to ste pa bili pridni! Tak težek študij, pa ob delu...

No, tudi jaz sem se šolal ob delu. Najprej sem bil prometnik. Joj, kako sem oboževal križišča! Še danes se mi toži po kakšni zares dobri prometni špici!

Ah!

Policaj Slavko se obrne k Praprotniku.

POLICAJ SLAVKO: (sumničavo) Vas sem pa tudi že videl... Na neki fotografiji.

PRAPROTNIK: (prestrašen, slišno požre slino in v svojo obrambo zablebeta) Človek se lahko zmoti, seštevaš, seštevaš... pa se zmotiš, kaj pa je to nekaj ničel... Krožci, sami krožci, en dva tri se zmotiš... Ampak nisem bil nič kriv...

POLICAJ SLAVKO: Kako? Ne razumem...

KOČIČ: Ha, ha, ha! Seveda moj prijatelj ni nič kriv, če se ga ljudje spomnijo! Ko je bil še otrok, je igral v Kekcu.

POLICAJ SLAVKO: Res? Ampak, jaz se ga spomnim takšnega, s plešo.

KOČIČ: Saj veste, otroci so vsi plešati! Pa še palčka je igral.

POLICAJ SLAVKO: Ne spomnim se, da bi v Kekcu nastopali palčki.

KOČIČ: Kosobrin je imel prijatelje palčke... Sami mali plešci.

POLICAJ SLAVKO: Ja?

KOČIČ: Mogoče je cenzura potem tisto izrezala... Saj veste, kako se je politika včasih vmešavala v kulturo... Je tako?

**Praprotnik samo požre slino in prikima.
Zdaj se minister Mirko ves navdušen z obema rokama ploskne po kolenu
in se obrne k Fomi.**

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Zdaj sem se vas pa spomnil! Vi ste policaj!

FOMA: (skesano) Priznam.

POLICAJ SLAVKO: (veselo) O, kolega!

FOMA: Pa nisem več. Takoj po tisti zloglasni aretaciji leta devetinosemdeset sem šel na svoje. *Varovanje in zaščita, Foma d.o.o.*

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ha! Ste videli, kakšen blazen spomin imam! Če ste bili policaj, se pa gotovo spominjate mojega teoretičnega učbenika za srednjo policijsko šolo.

FOMA: Teorija mi nikoli ni dobro šla. Bolj praksa.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Mojega učbenika se morate spomnit! Bil je zelo popularen. V njem sem razvijal tezo, da obstaja civilno življenje zaradi policije. Na kratko rečeno: *Če ne bi bilo policije, ne bi bilo civilistov!* To tezo lahko razvijamo vse do Darwina.

FOMA: Ja! Darwina... Tega se pa spominjam!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: No, vidite! Takoj sem vedel, da ste naš človek.

Neverjetno, kakšen spomin imam! A veste, da se včasih še sam začudim!

POLICAJ SLAVKO: Mirko, tvoj spominski *iku* je zavidanja vreden.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Anedares?

MARIČKA: No, ko že toliko govorimo o spominu... Po kosilu smo vam pripravili, kot sem že nekajkrat omenila, zabavno popoldne...

JOŽICA: Postavili bomo eno prireditev!

MARIČKA: Ljudsko igro!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Gledališče! Krasno! V policijski šoli smo imeli dramski krožek. Vedno sem bil najboljši! Se spominjaš, Slavko!

POLICAJ SLAVKO: Zelo nerad.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Igrali smo Schillerjeve Razbojnike.

POLICAJ SLAVKO: Nihče ni hotel biti razbojnik.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kako, da ne! Bil si krasen!

POLICAJ SLAVKO: Prisilili ste me.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Nehaj, no! Bil si fantastičen razbojnik!

POLICAJ SLAVKO: Dva meseca sem ležal v šok sobi.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: No, res je, da smo malo pretiravali, ampak je bilo zato zelo prepričljivo.

POLICAJ SLAVKO: Še zdaj imam vijake v stegenici...

MARIČKA: Veseli me, da se vsi strinjate z našim turističnim programom. Požrla bi se, če bi se moji gostje dolgočasili. V dinamiki je vse!

KOČIČ: Ne vem... Jaz in moji prijatelji smo bolj mirni tipi...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (ga prekine) Boste videli, krasno bo!

MARIČKA: Medtem ko boste na kosilu...

JOŽICA: Kuram samo še glave snamem...

MARIČKA: ... bova z gospodom Jendom pripravila prizorišče...

JENDO: Prinesel sem že kostume.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Krasno! Meni najbolj paše kombinacija rdeče in vijolične.... In kaj bomo igrali?

MARIČKA: Z mamico sva pripravili več variant...

JOŽICA: Kolebali sva med Partljičem in Shakespearom...

MARIČKA: Na koncu je zmagal Linhart. On je nekje vmes.

JOŽICA: Problem so ženske vloge... Ampak bomo že kako...

MARIČKA: Zvečer sem povabila ljudi iz doline. Boste videli, kako bo zabavno!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Se že veselim! Alo, prijatelji, gremo na kosilo!

Upam, da bodo krvavice in zelje?

JOŽICA: (ponosno) Sama sem kri spustila, sama sem jih zašpilila!

MARIČKA: Zelje je pa Ukrajinsko. Kar so imeli Černobil, jim zelje blazno uspeva. Iz ene glavce naredim tristo solat.

Minister Mirko stopi do skupine prijateljev, ki stojijo kot vkopani...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Vidim, da tudi vi še niste razložili kovčkov...

KOČIČ: (šepne) Vedel sem.

JAKOB JALEN: (šepne) Pa smo tam.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Lahko gremo skupaj gor... Dovolite, da vam pomagam!

Minister Mirko pograbi Jalnov kovček...

JAKOB JALEN: Ne! Ne, lepo prosim!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Nikakor! Pomagati vam hočem... Čeprav sem minister, sem še vedno preprost človek. Ne bom nič užaljen, če se boste okrog hvalili, da vam je sam policijski minister nesel kovček...

Minister dvigne kovček, vendar, ker ni pričakoval, da je kovček tako težek, mu skoraj pade na tla...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (presenečeno) Kaj za vruga pa imate noter? Pa ja ne bomb?!

Vsi utihnejo. Potem se minister Mirko začne smejati...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ha, ha, ha... Šala! To je bila samo šala... Ha, ha, ha...

Vsi se začnejo smejati... Jalen in Kočič seveda bolj *grenko*.

JAKOB JALEN: Ha, ha, ha... Šala, jasno...

KOČIČ: Šala... Ha, ha, ha....

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Alo, gremo v hišo!

MARIČKA: Jendo, bodi dober, pomagaj nesti kovček gospodu...

JENDO: (zašepeče) Če mi jo boš potem pokazala...

Še preden uspe Kočič karkoli reči, Jendo pograbi njegov kovček in vsi, razen Kočiča, Jalna, Fome, Venčeslava in Praprotnika odidejo v hišo...

11. prizor

KOČIČ: (prestrašeno) Nekaj sumi.

JAKOB JALEN: Kaj *sumi*, natančno ve! Samo vprašanje časa je, kdaj bo poklical
helikopterje...

KOČIČ: Mogoče se pa lahko še vedno zmažemo.

JAKOB JALEN: Kako? Če pa smo obkoljeni.

KOČIČ: Delajmo se, da je vse v redu...

JAKOB JALEN: Kaj pa tovornjak z robo? In kovček z denarjem?

KOČIČ: Mogoče niso prepričani in čakajo... Če bi bili prepričani, bi zdaj že vsi igrali
klavir...

VENČESLAV: Jaz ne znam klavirja.

JAKOB JALEN: Butec! Tako se reče, če te vklenejo v lisice.

VENČESLAV: A, to pa poznam.

KOČIČ: Torej... Sodelujmo... Ne smemo narediti napake... Za začetek gremo na
kosilo.

JAKOB JALEN: Gremo.

**Vsi odidejo proti hiši, samo Praprotnik nepremično, s trpečim obrazom,
stoji ob mizi in se ne gane.**

KOČIČ: A nisi rekel, da moraš na stranišče?

Praprotnik se ne gane.

PRAPROTNIK: (izdavi) Prepozno...

KONEC PRVEGA DEJANJA

Drugo dejanje

1. prizor

Pred vhodom v hišo stoji *gledališki oder*. To je nekaj desk položenih preko miz. Zadaj in ob straneh pa je na vrveh obešenih nekaj rjuh, ki predstavljajo ozadje in gledališke zavese hkrati. Spredaj pa so v ravni liniji postavljene goreče sveče, ki dajejo celotnemu prizorišči pridih gledališča...

Na *odru* stoji prelep *stilni stol*, zadaj pa velika dvokrilna kmečka omara. Na stolu sedi, s hrbtom proti publiki, obilna ženska v lepi baročni opravi: krinolina, čipkasta bluza in visoka lasulja, pahljača...

Zraven stoji, prav tako s hrbtom obrnjena proti publiki, druga ženska. Očitno mlajša. Oblečena v kmečko narodno nošo...

Pred improviziranim odrom sedi mati Jožica v vlogi šepetalke, na kolenih drži knjigo. Ob strani pa sedita Marička in Jendo.

Marička daje, kot nekakšen *podeželski* režiser, napotke obema nastopajočima osebama.

MARIČKA: Pozor! Začnimo! Akcija!

Takoj, ko ženska v krinolini spregovori in se obrne proti publiki, v njenem glasu in stasu prepoznamo Policijskega ministra Mirka.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (v vlogi Baronice) *No, Nežka, kaj mi imaš za povedati.*

Mati Jožica se predaja slasti gledališke šepetalke...

JOŽICA: (zelo glasno šepeta)... *Vaša gnada, Tonček je skozi okno skočil...*

Takoj, ko mlajša, v kmečko narodno nošo oblečena ženska spregovori, prepoznamo Jakoba Jalna.

JAKOB JALEN: (v vlogi Nežke z ženskim glasom ponovi za "šepetalko" Jožico)

Vaša gnada, Tonček je... Tonček je...

JOŽICA: (šepeta)... *skozi okno skočil...*

JAKOB JALEN: *Je... je...* (se obrne k Jožici, vpraša z *moškim glasom*) Kaj?

JOŽICA: (skoraj zakriči nanj) *Skozi okno skočil! Butelj!*

JAKOB JALEN: (ponovi kot besedilo) *Skozi okno skočil. Butelj!*

JOŽICA: Butelj ste vi!

JAKOB JALEN: (ponovi, kot da je to besedilo, ki ga je pozabil) Butelj ste vi!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (se razburi) To ni pravi tekst! Pa kaj si res ne morete zapomniti tega preprostega besedila. *Tonček je skozi okno skočil. Jaz, se pravi Baronica, pa se začudim: Tako, skoz okno je fant skočil?*

JAKOB JALEN: A! že vem! Jaz pa vam odgovorim: *Kakor kaka gosenica!*

JOŽICA: Kobilica!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Nezaslišano! Kakor kaka kobilica! A ne znate logično razmišljat! Kobilice skačejo skozi okno, ne gosenice.

JAKOB JALEN: Kako, da ne... Iz gosenic se razvije metulj... Je kar logično, da metulj zleti skozi okno.

Minister Mirko, oblečen v Baronico si z vehementno gesto potegne lasuljo z glave in se obrne k Marički in Jendu, ki sedita nasproti odra.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Jaz ne morem tako. To ni resno. Poleg tega mi vloga Baronice ne paše.

JAKOB JALEN: Meni pa vloga Nežke ne.

JOŽICA: Opozarjam vas, da pridejo zvečer iz doline gledat našo predstavo. Plakati so že obešeni vse do avtoceste...

JAKOB JALEN: Odpovejmo, lepo prosim, odpovejmo! Nikoli se ne bom naučil teksta.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kaj? Da bi odpovedali...! V življenju še nisem odpovedal. Poleg tega se odlično zabavam. Odpovedal naj bi, ker se vi ne morete naučiti ubogih par vrstic, nezaslišano!

JAKOB JALEN: Ampak, res si jih ne morem zapomniti! V šoli sem imel vedno probleme z recitiranjem. Poleg tega pa me podvezice strašno žulijo.

MARIČKA: Lepo prosim, potrudite se, saj lahko malo tudi improvizirate...

JOŽICA: Pa ne preveč.

JAKOB JALEN: Improvizirati pa sploh ne znam.

MARIČKA: (ga spodbuja) Kako, da ne! To je čisto lahko. V vseh gledališčih tako delajo. Ko sva z mamom lansko leto bili v gledališču, so tako *improvizirali*, da je bila predstava za eno uro krajša...

JENDO: To je bilo zaradi nogometne tekme.

MARIČKA: Ah, kje pa! To je bilo zaradi umetnosti *improvizacije*.

JOŽICA: Mariči, mogoče je bilo pa zares zaradi nogometa... Se prav dobro spomnim, da je Macbeth, takoj, ko je v drugem dejanju prišel na oder, zelo privošljivo rekel Jagu, da je rezultat *ena nič z enajstmetrovko*... Že takrat se mi je zdelo sumljivo, ampak sem si milila, Shakespeare že ve... Jago pa se je takoj po tistem udaril z dlanjo po čelu in oba sta stekla z odra... Oder je bil pa kar nekaj časa prazen...

MARIČKA: Ja, se spomnim... Tudi meni se je zdelo malo čudno... No, vsekakor, je skrivnost gledališke umetnosti v improvizaciji... V improvizaciji in domišljiji!

JAKOB JALEN: (zase, medtem ko si na robu odra snema lasuljo) Jaz sem poslanec... Nimam čisto nič domišljije. To je bil sploh pogoj, da so me izvolili.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (razočarano) Ah! Že vidim, da je konec mojega dopusta. Prav. Rekel bom Slavku, naj pokliče helikopter...

JAKOB JALEN: (se prestraši in si spet takoj natakne lasuljo) Ne, ne! Saj toliko

domišljije pa še imam... Se mi zdi, da sem se ta hip spomnil besedilo... Takoj bomo *uredili zadevo*.

Na besedi *uredili zadevo* se zadaj zavesa odgrne in na oder skoči Venčeslav, tudi oblečen kot kmečko deklo, z avbico na glavi, v roki drži pištolo...

VENČESLAV: Takoj *bom uredil*, šef, samo povejte, kje naj začnem..

Jalen takoj plane...

JAKOB JALEN: Kaj si nor! To še ni tvoj nastop...

VENČESLAV: Ampak, rekli ste...

JAKOB JALEN: Izgini! Izgini!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (presenečeno) Iz katere igre je pa ta ušel?

Jalen porine Venčeslava za zaveso, da izza odra slišimo *top udarec*, kar pomeni, da je Venčeslav telebnil v "zaoderje".

JAKOB JALEN: Oprostite, zamešal je iztočnico.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ha, in igro tudi, No, prav, gremo naprej...

Policijski minister Mirko zadovoljno ploskne z rokama...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Krasno se zabavamo, a je tako?

MARIČKA: Tako je, Mirko!

JOŽICA: Jaz tako uživam, kot da bi celo popoldne klala!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Obožujem vaš kmečki turizem, Marica. In veste

zakaj? Vam bom takoj povedal... Zato, ker je tako fundamentalistično spojen s

kulturo. In to ne s kakršnokoli, ampak z našo, domačo, agrarno kulturo!

MARIČKA: O, gospod minister Mirko, tisočkrat hvala! Od takšnih pohval živim!

Verjemite!

JENDO: (si ne more kaj, da ne bi pripomnil) In od honorarja.

Marička ga brcne v piščal.

JENDO: Au!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Imel bi pa še eno željo... Če smem?

MARIČKA: Vaše želje, so zame ukaz!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Rad bi bil Nežka.

JOŽICA: Kaj?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (trmasto pokaže na Jalna) Hočem njegovo vlogo!

JAKOB JALEN: Saj je meni tudi všeč!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ravno prej ste rekli, da vam ni. Poleg tega sem preprost človek. Tako kot Nežka. Kmet. Sem že povedal. Vloga Baronice mi ne ustreza. Poleg tega je Baronica stara ženska. Nežka pa mlada punca. Mislim, da moji fizični pojavnosti veliko bolj ustreza vloga Nežke. Toliko skupnega imava. Oba sva pametna, zvita in seksi.

JAKOB JALEN: (užaljeno) A jaz pa nisem seksi?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ah! Bodite no resni!

MARIČKA: (odločno) Prav. Vloga Nežke je vaša!

JAKOB JALEN: Pa ravno sem se je navadil.

MARIČKA: (po režisersko zakriči) Takoj dajte Nežko Mirku!

JAKOB JALEN: Prav. Vam pa povem, da je to krivica.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Mene podvezice ne bodo nič žulile. Dajte mi lasuljo...

Minister Mirko potegne lasuljo z Jalnove glave. Začneta se preoblačiti.

MARIČKA: (Jendu) No, kako se ti zdi?

JENDO: (gleda na oder) Kakšna lepotica!

MARIČKA: Se strinjam.

JENDO: (s slastjo) Te linije! Ta polna rustikalnost! Kar naprej bi jo gledal. In božal!

Prav po vseh delih. Takšne elegance danes ne srečaš več!

Marička je malce začudena nad Jendovim navdušenjem, vendar skomigne z rameni in nadaljuje...

MARIČKA: Meni pa se zdi, da je Baronica mogoče le preveč groba vloga za tako nežnega človeka. Kot Nežka bo policijski minister Mirko še bolj ženstven.

JENDO: Govorim o omari!

MARIČKA: Aja!

JENDO: Hvala, da si mi jo končno pokazala.

MARIČKA: Ampak prodati ti je pa ne morem. Saj vidiš, potrebujem jo za prireditve.

No, povej, kakšna se ti zdi moja ideja turistično-kulturnega programa...

JENDO: Kolikor hočeš ti dam zanjo!

MARIČKA: Ni naprodaj, sem ti že rekla. A ne vidiš, da je del scenografije! Nisi mi odgovoril...

JENDO: Ti povej ceno!

MARIČKA: Na združenju kmečkega turizma so mojo idejo kulturnega programa blazno pohvalili! Pa tudi praktično je. Goste tako izmučiš, da potem nimajo časa razmišljati... Sploh ne čutijo, da hrana ni čisto domača in da moja mami kolje že zaklane kure.

Jendo zagradi Maričko za obe roki in jo fanatično stisne k sebi.

JENDO: Moram jo imet! To omaro moram imet!

MARIČKA: (se vda) Prav. Milijon mi daj, pa je tvoja.

Jendo takoj spusti njeni roki.

JENDO: Čakaj, čakaj... Se ti ne zdi, da pretiravaš...

MARIČKA: Saj si rekel, da boš dal zanjo, kolikor hočem.

JENDO: To je bila samo takšna fraza...

Na odru sta se Jalen in minister Mirko že preoblekla. Minister Mirko je prav *lušna* in ritasta Nežka.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Me dve sva že pripravljene.

MARIČKA: Prav. Začnimo. (zakliče) Akcija!

Minister Mirko stoji kot Nežka pred Baronico Jakobom Jalnom.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (kot Nežka) *Vaša gnada, vam povem, da se bo vse dobro in prav uredilo.*

Jalen se kot Baronica ne znajde preveč dobro.

JAKOB JALEN: (kot Baronica) *Ja, Nežka, kaj pak, če Baron fanta v graščini najde?*

Minister Mirko ni zadovoljen z Jalnovo igro...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (z moškim glasom) Marica! Marica! A slišite to!

JAKOB JALEN: Kaj spet ne delam prav?

MARIČKA: (odločno) Minister Mirko ima prav. Premalo ste ženstveni.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Jaz nimam nobenega apetita z vami govoriti, če govorite kot moški! Baronica je zrela ženska. Naj vam bo to jasno!

MARIČKA: Se strinjam. Nihče vam ne bo verjel, da ste ženska.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Neverjetno! Moji prometniki so boljše babe kot vi!

JAKOB JALEN: Kako pa naj! Nikoli še nisem bil ženska!

JENDO: Kot da je to tako težko! Malo migajte z boki...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Predvsem pa se morate zavedati, da je Baronica nesrečna, kako bi rekel, nezadovoljna oseba ženskega spola, ki jo mož vara, se pravi, da vam mora neprestano iti malo na jok. Hkrati pa zavirate Nežki, se pravi meni, mojo mladost, moj stas in seksipil, za povrh vsega vas je pa še strah, saj vas lahko ljubosumni mož vsak hip zaloti...

JAKOB JALEN: Se pravi, da mi mora iti na jok...

MARIČKA: Nепrestano.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Hkrati pa ste ljubosumni name...

JAKOB JALEN: Kako pa naj to pokažem?

JOŽICA: Stiskajte pesti in mežikajte z očmi...

JAKOB JALEN: Prav. Kaj pa strah pred Baronom?

JENDO: Trese se vam ustnica.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Točno tako.

JAKOB JALEN: Se pravi: jokam, stiskam pesti, vam zavidam seskipil, mežikam z očmi in trese se mi ustnica...

JENDO: Ne pozabite na boke. Migajte z boki! Migajte z boki!!

JAKOB JALEN: In to vse hkrati?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Moj bog! Pa saj je vendar čisto preprosto! Lepo zbrano počnete vse, kar smo vam naročili, vmes pa poskušajte čim hitreje povedati svoj tekst. (skoraj zagrozi) Ko pa jaz govorim, pa glejte, da boste čisto tiho in pri miru. Kot kakšna slika! Ste razumeli?

JAKOB JALEN: Prav. Bom poskusil!

Jalen začne govoriti z nizkim, žametno-erotičnim glasom, vsake toliko mu gre na jok, stiska pesti, mežika z vekami in miga z boki.

JAKOB JALEN: (kot Baronica) *Nežka, Tonček mora v Ljubljano iti, ni drugači...*

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (presenečeno vzklikne kot Nežka) *I, zakaj pa taka ihta, vaša gnada?*

JOŽICA: (šepeta) ...Vam Tonček ne dopade?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (tečno, z moškim glasom) Saj znam, gospa mati! Ne me popravljat! Naredil sem *umetniško pavzo!* Razumete?! (nadaljuje kot

Nežka) *Vam Tonček ne dopade?*

JAKOB JALEN: *Saj veš, Nežka... Zakaj po tem, kar je Tonček skoraj name... name...*

JOŽICA: (šepeta)... name skočil...

JAKOB JALEN: *...name skočil, jaz tudi ne morem več njega dol v boršt pošiljati.*

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: *Vaša gnada, jaz mislim, da vi pred mano nekaj skrivate. Na tako vižo mene ne boste dobili...*

Minister Mirko se je očitno zelo vživel v vlogo... Prav po moško zagrabi Jalna za rokav in ga potegne k sebi...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: *Jaz vam, ako mi ne zaupate, ne bom več štange gor držala. Kaj skrivate pred mano, gnadjiva gospa?*

Minister Mirko (Nežka) v zanosu igre zagrabi Baronico za ovratnik in zapestje ter jo stresa v policijskem prijemu...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: *Vse lepo priznajte, pa vam Nežka vse lepo odpozabi...*

JAKOB JALEN: (zelo prestrašen začne *improvizirati*) Jaz nič. Jaz sem tukaj na kmetih, na kmečkem turizmu... Jaz nisem nič kriv. Z Venčeslavom sva po naključju prišla sem gor s kamionom. Pojma nima, kaj je zadaj pod kasonom...

Jožica zmedeno lista po besedilo.

JOŽICA: Tega pa ni Linhart napisal.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (kot Nežka) *Kaj ta Baronica blebeče?*

JAKOB JALEN: Vam povem... Nežka, jaz vam nimam kaj priznati... Nedolžna sem!

Jožica vstane in prekine dogajanje na odru...

JOŽICA: Čakajte, čakajte! Narobe igra! Igramo Linharta, ne Partljiča!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (z moškim glasom) Zakaj improvizirate, če ne znate!

Morali bi reči: *Jaz ti zaupam Nežka, zato pa bodem jaz sama namesto tebe dol v boršt šla.* Jaz pa bi vam presenečeno odgovorila: (kot Nežka) *Oni, vaša gnada? Oni bi mene tako štimali in mi z zaupanjem dol dajali...* (se obrne k šepetalki Jožici) Ali nekaj podobnega.

JAKOB JALEN: Prestrašili ste me. Zalo močno ste me zagrabili za vrat, in roko ste mi zvili...

MARIČKA: Res je, minister Mirko, vaša Nežka je bila za spoznanje preveč agresivna.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Oprostite, ušlo mi je. Tako sem se vživel... Sem le policaj... Policaji pa smo disponirani bolj za filmsko igro, kjer je vse zares. Moj vzornik je bil vedno Arnold Schwarzenegger, pa se mi to malo pozna... No, gremo naprej!

JOŽICA: (šepeta) *O, to pa bo velik špas...*

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (kot Nežka) *O, to pa bo velik špas, milostljiva gospa, vi doli v borštu v moje cunje preoblečeni...*

JAKOB JALEN: (kot Baronica) *Pa ne vem, če mi bodo tvoje cunjice prav sedle...*

Nežka, ti imaš tako ljubeč životec...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (spregovori z moškim glasom) Mariči, Mariči!

Oprostite, da prekinjam, ampak, jaz imam tukaj en predlog!

MARIČKA: Izvolite, Mirko!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ko Baronica reče: *Nežka, ti imaš tako ljubeč životec,* bi me morala z obema rokama prijeti okoli pasu...

JAKOB JALEN: O, to pa že ne! Baronica ni nobena lezbijka!

MARIČKA: Mislim, da je predlog zelo dober. Končno je to igra o ženskah. Ženske pa ne razmišljajo samo o *tistih rečeh...*

JENDO: (šepne Marički) A da ne?

Marička ga brcne v piščal.

JENDO: Au!

MARIČKA: Dajmo še enkrat! In primite jo okrog pasu! Zelo ženstveno, zelo nežno...

(zakliče) Akcija!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (ponovi kot Nežka) *O, to pa bo velik špas, milostljiva gospa, vi doli v borštu v moje cunjice preoblečeni...*

Jalen se zelo nerad loti naročene situacije...

JAKOB JALEN: (kot Baronica) *Pa ne vem, če mi bodo tvoje cunjice prav sedle...*

Jalen z veliko *muko* prime Nežko okrog pasu, Nežka (Mirko) ubogljivo dvigne roki, da lahko svoj ozek pas še bolj ponudi Baronici...

JAKOB JALEN: *Nežka, ti imaš tako ljubeč životec...*

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Jasno, da ga imam, milostljiva, saj sem vendar

Matičkova Nežka!

Nežka udari Baronico po prstih in se *zma*knje...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Milostljiva so pač ta pravo uganili, ta na vse plati prav kaže... Špas bo ta veliki in *nazadnje jaz zagvišno Matička dobim!*

Trenutek tišine. Nič se ne zgane... Minister Mirko (Nežka) ponovi...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Špas bo ta veliki in *nazadnje jaz zagvišno Matička dobim!*

Spet nič.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: *... jaz nazadnje zagvišno Matička dobim!*

Spet nič. Minister Mirko jezno udari z nogo ob tla...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: *... zagvišno Matička dobim!*

Zavesa se odgrne. Na oder priteče Jerica, za njo pa tri kmečka dekleta, vsi so namreč zamudili *iztočnico*.... Takoj prepoznamo Kočiča z brki, ki igra brhko Jerico... Za njim pa lomastijo kmečka dekleta: Praprotnik, Venčeslav in Foma...

KOČIČ: (kot Jerica) Tako smo hitele, vaša gnada, da smo zamudile...

JOŽICA: (jezno) Zakaj spreminjate tekst! Že tako ga je Linhart od Francozov ukradel, zdaj ga pa še vi spreminjate!

KOČIČ: Nekako se moramo opravičit, ker smo zamudile na oder.

FOMA: Jaz sem kriv. Modrc se mi je odpel.

MARIČKA: A se boste pred publiko tudi tako opravičevale!

KOČIČ: Seveda ne. Ko bo šlo zares, ne bomo zamudile.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (se razburi) Tega enostavno ne morem verjet!

Nobenega reda!

JAKOB JALEN: Pa tako dobro nama je šlo, ane Mirko!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (zelo razburjen) Midva z Baronico se trudi, da ustvariva določeno vzdušje, vi pa zamudite nastop! Kako naj zdaj še igram! Ven sem padel.

JAKOB JALEN: (kot baronica) Jaz sem tudi ven padla!

Minister Mirko razburjen vrže po tleh lasuljo in zaripne v obraz.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Civilisti! Nič drugega niste kot navadni civilisti! Iz vas ne bo nikoli nič! Najraje bi poklical helikopter.

KOČIČ: Ne!!

JAKOB JALEN: Nežka! Hočem reči, gospod Minister, saj se bojo potrudile... Ane, dekleta, da boste dale vse od sebe?

KOČIČ: Seveda.

VENČESLAV: Ni problema.

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

FOMA: Če tako rečete.

PRAPROTNIK: Jasno, jasno...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Prav. Ampak jaz bi vseeno za eno pavzo prosil.

MARIČKA: (zakliče) Pavza!

Vsi se vidno oddahnejo. Mati Jožica zapre knjigo.

JOŽICA: V kuhinji sem vam pripravila malico. Kruh pa hobotnico v solati.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Mmmmm! Krasno! A je domača?

JOŽICA: Kruh je žal kupljen, hobotnica je pa potočna! Sveža, še zjutraj je plavala v vodi!

Zdaj se vrata omare odprejo. Ven pokuka v Županovo Micko oblečen policaj Slavko.

POLICAJ SLAVKO: A je že moja iztočnica? Lahko pridem ven?

MARIČKA: Slavko, seveda! Po malici bomo nadaljevali s prizorom iz Županove Micke.

POLICAJ SLAVKO: Ne razumem, zakaj mora biti *Županova Micka* med prizorom iz *Matiček se ženi* ves čas skrita v omari, to nima nobene logike.

MARIČKA: Zato, ker je obe igri napisal isti avtor. Ko je pisal *Matička*, je imel v omari že *Županovo Micko*... Seveda predstavlja omara pisateljevo domišljijo...

POLICAJ SLAVKO: (natančno) Samo še to bi vprašal: ali dejstvo, da je Micka, se pravi jaz, skrita v omari, vpliva na njen značaj?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Bravo, Mirko, zelo dobro vprašanje!

MARIČKA: Ja, seveda, logično! Če si ves čas v omari, mora to na vsak način vplivati nate.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: To pomeni, da je Micka malo živčna.

JENDO: Najmanj to.

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

MARIČKA: Poleg tega bomo publiki predstavili Linharta v celoti, ne bomo igrali ne ene ne druge igre, ampak obe po malem... To je takšen koncept. Razumete?

POLICAJ SLAVKO: Ne.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Slavko, ne kompliciraj! To je moderno gledališče.

Jaz in moja žena imava v Drami abonma in tam počnejo točno takšne reči. In povem ti, nikoli nič ne razumem, je pa blazno zanimivo.

JAKOB JALEN: To je takšna umetnost.

KOČIČ: Ja, vsega po malo. Kot v samopostrežbi!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Alo! Gremo na potočno hobotnico!

Mirko si začne skoraj nespodobno dvigovati krilo...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Šele zdaj razumem, zakaj ženske kar naprej jamrajo, da niso enakopravne z nami. Saj revice niti lulat ne morejo, ne da bi se čisto slekle.

POLICAJ SLAVKO: Nič skrbet, Mirko, si bova pomagali. Jaz bom tebe slekla, ti pa mene!

Policaj Slavko in minister Mirko z roko pod roko odhitita v ozadje. Tudi ostali jima sledijo...

JOŽICA: Kar v kuhinjo! Je vse pripravljeno. Potem pa lahko gremo še v hlev pogledat, če koga zanima, kako izgledajo krave...

JAKOB JALEN: Tako me bolijo noge! Komaj čakam, da dam štikle dol!

VENČESLAV: (Fomi) A imaš ti slučajno pètko? Mene na levem jošku tako tišči, da se bojim, da bom dobil raka.

FOMA: Jaz tako nimam nič jošk, mi bo tvoja trojka kar prav.

VENČESLAV: (navdušeno) Bova v kuhinji zamenjala.

PRAPROTNIK: (Fomi) Misliš, da bi lahko odkupil tale kostum?

KOČIČ: Jaz bi pa samo klobuček...

Vsi odidejo v hišo na malico.

2. prizor

Pred odrom ostaneta samo Jendo in Marička. Jendo takoj plane na oder in začne objemati omaro...

JENDO: Kako je krasna! Kmečka klasika! Marica, kje si jo skrivala?

MARIČKA: Ko smo še imeli kure, so v njej valile.

JENDO: Pa saj je ne rabiš! Poglej, za te tvoje kulturne prireditve, ti dam drugo omaro, dvokrilno z ogledalom. V njo lahko spraviš ne samo Županovo Micko, tudi Miklovo Zalo s celo Turško vojsko vred, pa še Vdovo Rošlinko, če se vsi malo stisnejo!

MARIČKA: Me ne zanima.

JENDO: Jaz bi tole omaro res dobro zrihtal! V muzej bi jo spravil.

MARIČKA: Misliš, za drag denar prodal...

JENDO: (užaljeno) Za kakšnega me pa imaš, Marica! Užaljen sem. Ne smeš tako delati z mano. Res, da sem starinar, da imam antikvarnico v mestu, ampak, v resnici mi gre za kulturo, za ohranjanje naše dragocene dediščine...

Marička se razburi... Zelo je jezna nenadoma... En dva tri skoči na oder in se energično, kot kakšna *Nežka* iz Linhartove igre, zapiči v Jenda....

MARIČKA: (kar ponori) Kar lepo nehaj! Spodaj v vasi si odnesel zibelko staro sto petdeset let, iz Bučinekovega čebeljnaka si populil vse panjske konjčnice in jih zamenjal z navadno iverko...

JENDO: Stari Bučinek mi je dovolil...

MARIČKA: Podkupil si ga s flašo šnopsa.

JENDO: (nedolžno) Sam je tako hotel.

MARIČKA: Kaj pa Miklavčev zapravljivček?

JENDO: Ah, sklumpnan koleselj! Same stroške sem imel z njim!

MARIČKA: Ne bi rekla... Tisti iz narodnega muzeja so se kar križali, ko je Miklavčeva
Tonka povedala, da ti ga je dala v zameno za gorsko kolo...

JENDO: Njen mali si je zelo želel kolo...

MARIČKA: Zapravljivček iz leta tisoč devetsto si plačal z otroškim gorskim kolesom!

JENDO: Otrok ga je bil blazno vesel. Morala bi videt njegove hvaležne otroške očke.

Poleg tega je bilo kolo na dvanajst prestav! In to Bolgarske izdelave!

MARIČKA: Veš kaj, kar tiho bodi... In mi povej, če si upaš... Kje so zdaj vse te reči?
Kje?

JENDO: Kje, kje!

MARIČKA: Na senčno stran Alp si jih prodal! Misliš, da ne vem!

JENDO: (ogorčeno) Marička! Kaj si ti misliš o meni!!

MARIČKA: In ti govoriš o kulturi, o *ohranjanju naše dragocene dediščine*... Da ne
počim od smeha!

JENDO: Delaš mi grozno krivico, Marička! Svoj poklic opravljam resno in
odgovorno...

MARIČKA: Tako, da tujcem prodajaš našo preteklost!

JENDO: Kakšnim tujcem, Marica! Evropejcem! Kot vsak dober podjetnik sem korak
pred časom. Jaz sem že Evropejec! Samo to je. Vsi smo Evropejci. In ko
bomo enkrat to tudi formalno, bo popolnoma vseeno, kje so naše panjske
končnice in kje je koleselj iz leta tisoč devetsto. Muzej na Dunaju bo prav tako

naš muzej, kot od tistega, ki živi v Madridu... Razumeš, Marica! Jaz delam za prihodnost! Jaz sem prihodnost!

MARIČKA: Edino, kar ti verjamem je to, da si gobčen.

JENDO: In zaljubljen.

MARIČKA: Sem ti že povedala, da omare ne bom prodala. Zanalašč!

JENDO: Zelo sem zaljubljen.

MARIČKA: Ta stara omara je edino, kar je še ostalo od kmetije. Sejemo že dolgo ne več, ker se ne spleča, mleka ne molzemo, ker se tudi ne spleča, sir je drugod cenejši, ajdova moka od drugod boljša... Nihče ne reče več: *jaz sem doma na kmetih*, ali pa: *grem na kmete*, vsi rečejo: *gremo na kmečki turizem*. In zato, vidiš, zato nalašč ne bom prodala te omare, pa če mi daš milijon zanjo!

JENDO: Prav.

MARIČKA: Kaj *prav*?

JENDO: Dam ti milijon zanjo.

MARIČKA: (sploh ne pomišlja) Na roko? Brez davka?

JENDO: Na roko. Brez davka.

MARIČKA: Milijon in dvodelno omaro z ogledalom?

JENDO: Kar sem rekel sem rekel.

MARIČKA: In kdaj jo misliš odpeljat?

JENDO: Takoj. S tabo vred.

MARIČKA: Takoj ne. Do jutri mi jo še pusti. Toliko, da speljemo igro do konca....

Marička obstane za hip... Kot da *maloprej* ni dobro slišala... Iz ozadja pride mati Jožica, zadovoljna, ker je tako *dobro nahranila* obiskovalce kmečkega turizma... Marička in Jendo je ne vidita, vendar ona sliši njun pogovor, saj se Jendo in Marička pogovarjata pred omaro na gledališkem odru... Mati Jožica sede na stol ob strani in gleda na oder...

MARIČKA: Kaj si rekel?

JENDO: Rekel sem, da ti dam milijon zanjo.

MARIČKA: Ne... Tisto... maloprej... Da jo boš odpeljal *takoj*... In še *nekaj* si rekel...

JENDO: Še nekaj?

MARIČKA: Ali pa sem mogoče narobe slišala.

JENDO: Kaj si to narobe slišala?

MARIČKA: No, da... jo boš odpeljal... takoj, ko mi boš plačal zanjo, se razume...

No... In to... (ji gre težko z jezika) da jo boš odpeljal z mano vred?

Oba molčita nekaj trenutkov in se bedasto smehljata...

MARIČKA: Ah, brez veze! Najbrž sem narobe slišala...

JENDO: Nič nisi narobe slišala... Kaj res ne vidiš, da sem vsak dan pri tebi na

kmetih. Kaj res misliš, da mi je toliko stalo do te omare...

MARIČKA: O, ja, ti je!

JENDO: No, seveda, tudi omara je nekaj vredna, ampak ti si več...

MARIČKA: Kako to misliš?

JENDO: Zaljubljen sem vate.

MARIČKA: Ne nori. Poznava se že deset let, kar si se začel po kmetih plaziti za starinami.

JENDO: No, vidiš, in od takrat sem nor nate.

MARIČKA: Sploh ne vem, zakaj se pogovarjam s tabo... Podjetnica sem, tako kot ti.

Emancipirana podjetnica s kmečkim turizmom...

JENDO: In jaz te ljubim.

MARIČKA: Počutim se, kot v kakšni gledališki igri...

JENDO: Sem ti zoprn? Če sem, se bom brez besede umaknil. Res, da mi bo potem

počilo srce, ampak, razumel bom...

MARIČKA: Ne, nisi mi zoprn... Pravzaprav, se je tudi meni zdelo, da kar prevečkrat hodiš sem gor, na kmete.

JENDO: Rad bi se poročil s tabo.

MARIČKA: Čakaj, čakaj... Ustavi konje...

JENDO: No, če bo čas pokazal...

MARIČKA: Saj se še poljubila nisva...

JENDO: Oja, pa sva se!

MARIČKA: No, kdaj?!

JENDO: Lansko leto, se spomniš, pozimi, tik pred božičem, v vaši izbi...

MARIČKA: A! Pa res! Takrat si mi speljal babičino posteljo...

JENDO: Na kmečkem turizmu so bili gostje...

MARIČKA: Ja, kar naprej so hoteli jesti ajdove žgance z zeljem in ocvirki, jaz pa hop na smučke in v dolino v Interšpar...

JENDO: In takrat sva se poljubljala...

MARIČKA: To pa ne!

JENDO: Na hodniku, pri vratih.

MARIČKA: Aja, tisto! Voščil si mi vesele praznike. Poleg tega pa tisto ne šteje. Bila sem precej fajhtna!

JENDO: Bilo je zelo... Zelo... zelo....

MARIČKA: Lepo?

JENDO: Zelo z jezikom.

MARIČKA: Ne vem, kaj naj si mislim... Saj nisi napačen... Samo bojim se, da bi vse razprodal... Pa tudi, hitro je... (odločno) Veš, kaj... Bom premislila....

**Jendo jo objame in strastno poljubi. Marička pa se tudi ne upira preveč...
Mama Jožica, ki je vse to gledala iz *parterja*, pa ob zadnji *sceni*
poljubovanja navdušeno zaploska...**

JOŽICA: Bravo! Bravo! Zelo dobro. A je to kakšen sodoben avtor?

Jendo in Marička hitro skočita *narazen*...

MARIČKA: Čisto sodoben, mama, čisto sodoben...

JOŽICA: Pa že mora biti, ko nisem nič razumela. Vidva bi pa tudi malo bolj razločno morala govoriti... Tisto s poljubljanjem mi pa ni bilo všeč... Tako se širijo nalezljive bolezni. V mojih časih smo poljube na odru samo nakazovali. Si mislita, da bi na odru počeli vse zares... Ko sem igrala *Divjega lovca*, bi morala biti noseča z Divjim lovцем, si predstavljata, da bi bila zares noseča z vsakim, s katerim bi igrala? Sicer se je to tudi dogajalo... Spodaj v vasi še zdaj rečejo kakšnim otrokom, *ta je pa Linhartov, ta pa Finžgarjev, tega je pa Partljič naredil*... No, ni mi bilo všeč tisto zaresno poljubljanje pa pika!

JENDO: (pomenljivo pogleda Maričko) Nekaterim je bilo pa všeč... In gledalcem bo tudi, vam rečem mati... Saj vam lahko rečem *mati*?

JOŽICA: Kar reči, sinek, kar reči! Saj si tako domač...

JENDO: (Marički) Si slišala?

JOŽICA: No, jaz sem prišla samo povedat, da bom zdaj ministra Mirka in njegovega Slavka odgnala v hlev živino pokazat, minister si želi pobožat teleta, no, pa me je vajina igra tako prevzela, da sem kar obsedela...

Jožica odhaja v hišo...

JOŽICA: Grem! Vidva pa še kar vadita malo. Nista bila še čisto dobra... Več čustev, več čustev!

Odide.

JENDO: No?

MARIČKA: Sem rekla, da bom premislila. Za omaro sva se pa zmenila. Jutri, takoj,
ko plačaš, jo lahko odpelješ.

JENDO: Marica... Srce me boli....

MARIČKA: Ker boš moral izpljuniti milijon?

JENDO: Sploh ne... O denarju niti ne razmišljam... Boli me, ker mi ne zaupaš...

MARIČKA: Omaro?

JENDO: Ljubezen.

MARIČKA: Pa sej sem rekla, da bom tvoj predlog resno gor vzela. Za omaro sva se
pa že zmenila. Na roko. Brez davkov.

JENDO: (resignirano) Ah! Ima to sploh kakšen smisel!

MARIČKA: Kaj spet!

JENDO: Če bova skup hodila, če se bova mogoče kdaj kasneje, če boš tako hotela,
odločila za skupno življenje na kmetih...

MARIČKA: (zase) Imam občutek, da ne bo nič z milijonom.

JENDO: ... potem nekako nima smisla, da ti dam milijon... Saj bova imela skupen
denar... Zakaj bi ti plačeval... Moj denar bo tako tvoj...

MARIČKA: (zelo jezno) Aha! Mi je že jasno!

JENDO: Kaj?

MARIČKA: Bi, pa ne bi! Oziroma: bi, če ne bo nič stalo. Čista Evropa! Grem,
ljubček...

Jezno skoči z odra.

JENDO: Mariči moja, kam?

MARIČKA: V hlev eno kuro zaklat, da se malo ohladim.

Marička odide. Jendo sam sredi odra... Jezno udari s peto ob tla...

JENDO: Uh, je trmasta! Pa tako lepo bi se mi izšlo!

Jendo jezno zakorači po odru... In benti sam zase... Potem se spet zagleda v omaro... Obraz se mu razjasni... Odpre jo... Pred nami zazija črviva in zelo zdelana notranjost... Notranjosti omare se pozna, da so v njej nekoč kure nesle jajca...

JENDO: Ko bi oni vedeli...

Jendo stopi v omaro in pazljivo tipa po vogalih...

JENDO: Tukajle piše... *Schönbrunska mizarska delavnica*... Edinstven primerek...

Edini primerek dragocene kmečke umetnine ... Cesar Jožef je svojim najboljšim podložnikom poklanjal complete takšnega pohištva... Moram jo dobiti, pa magari se poročim... (se spomni dobre ideje) Če ne dobim hčere, me bo pa mogoče mati vzela?

3. prizor

Izza hiše pride Kočič, sledi mu Jakob Jalen... takoj za petami so jima vsi ostali: debeli Praprotnik s svojim robcem in večno potnim čelom ter Foma in Venčeslav, ki *pazita* drug na drugega... Vsi so še vedno oblečeni v gledališke kostume, samo da imajo zdaj na sebi samo še kakšen del... vse ostalo so že slekli... Vsi so razburjeni in siti vsega...

KOČIČ: Jaz ne morem več!

JAKOB JALEN: Znorel bom.

KOČIČ: Naj nas že enkrat aretira, ne pa, da se igra igrice z nami! To ni človeško.

PRAPROTNIK: (zelo ogorčen) Ste slišali... Trdi, da bolje obvlada matematiko od mene! Si morate misliti! Od mene, ki sem nekaznovano spravil tri podjetja na kant! Veste, da se spoznam na svoj posel!

KOČIČ: Provocira nas in zbira dokaze.

VENČESLAV: Jaz bi že znal *uredit zadevo*... Samo enkrat bi počilo.

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

FOMA: Kaj pa njegov policaj?

VENČESLAV: Tega bi prepustil tebi.

FOMA: (jezno) Jasno! Najboljše bi vzel zase!

VENČESLAV: Lahko vrževa karte. Tisti, ki zmaga...

JAKOB JALEN: Nehajta!

Takoj, ko Jendo zasliši pogovor med njimi, se potuhne in zapre dvokrilna omarna vrata za sabo. Skrit v omari očitno prisluškuje...

JAKOB JALEN: Nič ne bomo kart metali. Izginiti moramo in to neopazno. Z orožjem...

KOČIČ: In z denarjem.

JAKOB JALEN: Posel je pač spodletel.

KOČIČ: Še veliko možnosti bo.

FOMA: Samo, *kako* naj se zmažemo?

Obmolknejo.

VENČESLAV: Če mene vprašate...

JAKOB JALEN: (ga takoj v kali zatre) Nihče te ni nič vprašal...

VENČESLAV: Ni problema.

KOČIČ: Kaj, če bi šli vsak svojo pot? Kot da se ne poznamo.

JAKOB JALEN: Kako le, če se nismo prej poznali, se pa zdaj poznamo, ne moremo se kar delati, da smo tujci... Policijski minister Mirko me je povabil k sebi domov...

KOČIČ: Jaz sem mu pa obljubil, da si bova izmenjala recepte za segadin golaž...

PRAPROTNIK: (skesano nenadoma) Jaz bi pa kar priznal.

KOČIČ: Kaj?

PRAPROTNIK: Priznal bi, da je denar proračunski in da je orožje ukradeno iz

vojašnic, da ga bomo potem spet državi nazaj prodali in spet ukradli... In da tako poslujemo že enajst let...

KOČIČ: A si nor!

FOMA: Nikoli se ne sme priznati! Nikoli!

VENČESLAV: (povsem mirno) Res je, nikoli! Jaz sem enkrat *uredil eno zadevo*, pa so me dobili, ko se je iz revolverja še kadilo, možgančki, ki so se tistemu razleteli iz butice, so pa še utripali... Pa nisem priznal! Naj mi dokažejo, barabe!

JAKOB JALEN: In koliko si dobil?

VENČESLAV: Dva leti. Nesreča pri delu. Zajebal me je pa advokat. Sem imel enega nesposobnega. Če bi se *sam* zagovarjal, bi se gladko zmazal s pogojno.

FOMA: Saj pravim, nikoli ne smeš priznati. Jaz sem enkrat vrata držal, ko sta moja dva fanta iz menjalnice vreče z denarjem v avto nosila, pa sem bil oproščen.

KOČIČ: Kako si se pa zagovarjal?

FOMA: Kot *slučajni mimoidoči*.

PRAPROTNIK: Ah, jaz pa sem vse priznal. Dal sem jim celo račun, na katerega sem prenakazal tisti denar. Točno sem jim povedal, kako urediš knjige... Sodnik je bil navdušen, tožilec mi je pa čestital. No, potem so me sicer obsodili, jaz pa sem se pritožil. In na koncu so me *zaradi pomanjkanja dokazov in šlamparije pri policijski preiskavi* oprostili. Nekaj časa sem celo razmišljal, da bi državo tožil zaradi *izgube dobrega imena*, pa sem potem velikodušno opustil vse skupaj! Ja, jaz bi se kar predal. Z malo sreče, se gladko zmažeš.

KOČIČ: Imam idejo! Kaj pa, če bi...

Vsi pozorno prisluhnejo...

JAKOB JALEN: Ja?

KOČIČ: Kaj pa, če bi *odigrali igro* do konca...

JAKOB JALEN: Kako to misliš?

KOČIČ: Na odru... Ko bodo gledalci tu...

JAKOB JALEN: Ne razumem.

KOČIČ: Pred pričami. Pred novinarji.

PRAPROTNIK: Moje izkušnje so take: čim več ljudi je na kupu, več dreka se nagrmadi in bolj smrdi.

JAKOB JALEN: (jezno) Sploh ne razumem. Mi lahko kdo razloži!

VENČESLAV: Jaz mislim, da bi bilo treba...

JAKOB JALEN: (jezno) Vem, ja, *urediti zadevo* na tvoj način.

VENČESLAV: Točno tako.

KOČIČ: Poslušajte...

Vsi se pred odrom zberejo okrog Kočiča... Za njihovimi hrbti se odprejo vrata omare in tudi Jendo se jim približa... Prisluškuje...

KOČIČ: Prišli bodo ljudje iz vasi, Marička je povabila tudi novinarje, saj bo tako naredila reklamo za svoj kmečki turizem...

JAKOB JALEN: Ja?

KOČIČ: Igrali bomo prizore iz Linharta... Predlagam..

JAKOB JALEN: Ja?

KOČIČ: Predlagam, da Županovo Micko malce spremenimo...

JAKOB JALEN: Ja?

KOČIČ: Posodobimo...

JAKOB JALEN: Ja?

KOČIČ: Kar ne bo težko, danes vsi mislijo, da je treba vsako stvar posodobiti in

tako...

JAKOB JALEN: Ja?

KOČIČ: (se jezno obrne k Jalnu) A lahko povem do konca...

JAKOB JALEN: Ja.

KOČIČ: ...ne da bi me prekinjali!

JAKOB JALEN: Ja.

KOČIČ: Torej... Na, zdaj pa ne vem več, kje sem ostal!

FOMA: Da danes vsi mislijo, kako je treba...

KOČIČ: Sem se že spomnil! Županova Micka naj ima namesto prstana, ki ji ga je poklonil baroničin mož, kovček z denarjem... Razumete?

Vsi molčijo in debelo gledajo.

KOČIČ: In tako bo sam policijski minister, v vlogi baronice Šternfeldovke, pred očmi novinarjev in publike zamenjal kovčka...

VENČESLAV: Razumem!

JAKOB JALEN: (šepne) Mi boš razložil.

VENČESLAV: Ni problema.

PRAPROTNIK: (privoščljivo) Že vidim naslove časopisov: *Minister Mirko vpleten v sumljive posle...*

KOČIČ: Brez skrbi, da bo zadeva tako zapletena, da bodo raje vse zatuškali in zaščitili ministra... Samo tako se lahko zmažemo. Foma, Venčeslav, stopita po kovčka!

Iz ozadja se sliši smeh...

KOČIČ: Ne, počakajta.... Nekdo prihaja...

4. prizor

Na prizorišče prihiti zelo zadovoljen minister Mirko, tesno za petami mu sledijo zvesti policaj Slavko, mati Jožica in Marička. Družčina zarotnikov se takoj umakne v ozadje...

Iz omare pa neopazno izstopi Jendo in odhiti v hišo...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Marica, navdušen sem nad vašo novo hlevsko postavitvijo!

MARIČKA: (se pohvali) Predlagani smo celo za evropski muzej leta!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: To sem pa zelo vesel!

JOŽICA: Priznajte, da ste mislili, da je vse zares!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Priznam. Čeprav se mi je od vsega začetka zdelo malo sumljivo, ker so bile krave tako pri miru...

POLICAJ SLAVKO: Mene je pa zmedel medved v kotu hleva.

MARIČKA: Ja, to je res... Mogoče se ga ne bi smelo takoj videt ...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Veste, kdaj mi je pa postalo popolnoma jasno?

JOŽICA: Kdaj?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ko me teliček ni hotel polizat. Takrat sem dokončno spoznal, da je vse skupaj preparatorska umetnina.

MARIČKA: Dobra ideja, priznajte! (ponosno) *Hlev nagačenih domačih živali!* Gostje so navdušeni! Zadnjič je bil pri nas na počitnicah minister za kmetijstvo s svojo družino, ni in ni se mogel načuditi, *kaj, a takšne so krave?!* je rekel. Tudi evropska komisija je bila navdušena. Dobili smo pet zvezdic!

JOŽICA: So rekli, da imamo velike možnosti, da dobimo nagrado. Tako bi poleg *Muzeja prve svetovne vojne*, naš kmečki hlev bil drugi na tej strani Alp, ki bi dobil to prestižno evropsko nagrado.

Kočič in Jalen *pomigneta* Fomi in Venčeslavu in oba se neopazno odplazita v hišo iskat kovčka.

POLICAJ SLAVKO: Jaz pa vseeno mislim, da medved ne spada v hlev. Pa še tako v čudni pozi je nagačen, kot da bi ga kamion povozil.

JOŽICA: (sentimentalno) Naš pokojni atek ga je ustrelil in to takrat, ko so bili še zaščiteni... Do osamosvojitve sva ga imela skritega pod posteljo v spalnici...

POLICAJ SLAVKO: U! To je pa moralo precej zaudarjati!

JOŽICA: Ne, je bil že takrat nagačen. Zato pa tudi zgleda tako, kot da ga je *kamion povozil*. No, in takoj ko smo naredili novo postavitvev hleva, smo ga postavili not.

MARIČKA: (sentimentalno) Z mamó sva čustveno navezani na tistega medveda.

JOŽICA: Ateku je požrl nogo.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ojej!

POLICAJ SLAVKO: (natančno, kot za policijski zapisnik) Preden ga je ustrelil ali po tem?

JOŽICA: Naš atek je zaspal v gozdu, zbudil se je šele, ko mu je medved pojedel pol podplata. No, saj veste, preden je atek našel puško, preden je nameril...

MARIČKA: Dvakrat je zgrešil...

JOŽICA: Ja, in ko je končno *pociljal* medveda med oči, je bila noga že do kolena krajša...

POLICAJ SLAVKO: U, to ga je pa najbrž zelo bolelo.

JOŽICA: Ah, sploh ne! Naš atek ni šel nikoli iz hiše, če ni popil najmanj pol drugo steklenko šnopsa...

MARIČKA: Vedno je rekel, da je šnops naravni anestetik. Pa še kako prav je imel!

JOŽICA: (mati zajoka) Ja, kadarkoli pogledam tistega medveda, se spomnim na

atekovo nogo!

5. prizor

Ministru Mirku pristopita Kočič in Jakob Jalen... Iz hiše pa se vrneto Foma in Venčeslav s kovčkoma... Takoj za njima, po drugi strani, priteče tudi Jendo...

KOČIČ: Mi smo pripravljeni!

Minister Mirko zagleda kovčka, ki ju imata v svojih rokah Praprotnik in Venčeslav.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (razočarano) Kaj, a že odhajate?

KOČIČ: Ne, sploh ne! Pripravljene smo na igro... Samo, da bi v Županovi Micki radi nekaj spremenili...

JOŽICA: (jezno) Ah! Spet improvizacija!

JAKOB JALEN: Ne improvizacija, pač pa aktualizacija! (Kočiču šepne) Saj sem prav povedal?

KOČIČ: Točno tako.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Prav. (odločno) Jaz sem za! Končno živimo v sodobnem svetu, ne vem, zakaj ne bi bili malo aktualni. Na policiji smo bili vedno aktualni... In kaj bomo v naši igri spremenili?

KOČIČ: Ah, malenkosti. Naprimer *prstan*, ki ga Schönheim da županovi Micki.

POLICAJ SLAVKO: (ponosno pokaže) Ga imam že na roki...

KOČIČ: No, in ta prstan bi *aktualizirali*. Micki bi Schönheim poklonil kovček...

POLICAJ SLAVKO: Kovček?

KOČIČ: ...ki pa bi ga prepoznala Šternfeldovka, Schönheimova nevesta in tako bi ji bilo jasno, da jo njen ženin vara...

POLICAJ SLAVKO: (natančno) Oprostite... Zakaj pa bi Schönheim poklanjal

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

kovček... Če hočeš očarati žensko, ji pokloniš prstan, ne pa kovčka!

JAKOB JALEN: Kaj pa, če je kovček posebej dragocen. Iz kačjega usnja, naprimer?

KOČIČ: No, in ravno v tem je aktualizacija. Danes je kovček mnogo bolj aktualen, kot prstan. V času, ko vsepovsod vladajo materialistični odnosi, je mnogo bolj prepričljivo, če ljubici pokloniš kovček...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Se strinjam.

POLICAJ SLAVKO: Jaz pa ne.

KOČIČ: Kaj je prstan proti kovčku? Ništerc! Predstavljajte si, da Schönheim poklekne pred Nežko...

Kočič poklekne pred Ministra Slavka...

KOČIČ: ... in reče: *Micka! Moja ljubezen do tebe je velika koker en kufer!* Priznajte, da se to veliko boljše sliši, kot če bi rekel: *Moja ljubezen do tebe je velika koker en mičken, nepomemben prstan, ki ti lahko kadarkoli v kanal pade..*

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Res je.

POLICAJ SLAVKO: Meni pa to ni všeč. S kovčkom se vse spremeni... V drugem nastopu, ko ima Micka svoj monolog, v tekstu razločno piše...

Policaj Slavko potegne iz žepa besedilo in citira...

POLICAJ SLAVKO: ...*Micka povleče prstan iz nederja in ga zaljubljeno gleda...* No, kako naj naredim to s kovčkom?

KOČIČ: Že vidim, da ne razumete gledališke umetnosti. Kovček je simbol. Simbol odhoda, odhajanja, slovesa... Kovček pomeni, da Micka odhaja s kmetov v novo življenje, da misli resno, da ne bo nikoli mogla Anžeta ljubiti...

JAKOB JALEN: Tudi meni se zdi kovček mnogo močnejše sporočilo...

POLICAJ SLAVKO: In težje. Če ga hočeš spraviti v *nederje*....

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Mislim, da imata gospoda prav. Ne smemo biti konzervativni. Policija je bila vedno avantgarda. To je še edino, kar nam je ostalo od prejšnjega sistema. Kovček bo, pa pika!

POLICAJ SLAVKO: Potem pa jaz ne bom igral.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Super! Bom pa jaz Micka! Daj lasuljo sem!

Minister Mirko pograbi Slavkovo lasuljo in si jo natakne na glavo.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Pa kiklo mi boš tudi dal.

POLICAJ SLAVKO: Ampak... To ne bo šlo...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Seveda bo šlo! (ostro, kot policijski minister)

Ukazujem ti! Razumeš?

POLICAJ SLAVKO: Ampak... Ne...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kaj sem slišal? *Ne?* Na policiji ne poznamo *ne!* Če rečem, da bom jaz *Micka*, bom *Micka* in pika!

POLICAJ SLAVKO: Mislim... Zakaj...?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Na policiji ne poznamo *zakaj?* Takoj daj kiklo sem ali pa te pošljem na *disciplinsko!*

Policaj Slavko uboga in sleče *kiklo*. Minister Mirko se preoblači...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (benti sam zase) Nezaslišano! Meni bo pravil, da ne bom *Micka!*

POLICAJ SLAVKO: Kaj bom pa jaz igral?

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ti boš moja pomočnica.

POLICAJ SLAVKO: Ampak, *Micka* nima pomočnice.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Zdaj jo ima.

POLICAJ SLAVKO: Linhart tega ni napisal.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kaj pa Linhart ve!

POLICAJ SLAVKO: Kdo bo pa Šternfeldovka?

KOČIČ: (se skromno žrtvuje) Bom jaz.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Krasno!

JAKOB JALEN: Jaz bom pa Šternfeldovkina spletična.

POLICAJ SLAVKO: Tega tudi ni Linhart napisal!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (se razjezi) Zdaj te imam pa zadosti! Z igrami je tako kot z zakoni. Napisani so, ampak jih lahko prilagajaš. Igre in zakoni so za ljudi! To niso mrtve črke na papirju! Je tako?

KOČIČ: Tako je!

JAKOB JALEN: Bravo, gospod Minister Mirko!

Minister Mirko si je medtem že preoblekel krilo in si nataknil svetlo lasuljo s kodri...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ah! Kar *Micka* me kličite, sem se že transformiral.

6. prizor

Izza hiše se sliši hrum prihajajočih avtobusov!

JOŽICA: Joj, a je že toliko ura! Gledalci so prišli! (panično) In novinarji tudi!

Jožica steče za hišo pozdravit gledalce...

MARIČKA: (gostom) Lepo prosim... Vsi za oder... Pripravite se...

Minister Mirko, Slavko in celotna družčina s kovčkoma vred odhaja v zaoderje...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Boste videli Marica, kako boste zadovoljni...

POLICAJ SLAVKO: Kaj pa vaja? Nismo imeli vaje!

KOČIČ: Improvizirali bomo, brez skrbi!

JAKOB JALEN: Alo, gremo!

Vsi izginejo za odrom.

MARIČKA: Zastor!

**Marička spusti čez prizorišče improvizirani zastor sešit iz starih rjuh...
Vsa je v *paniki*... Pred zastorom ostaneta samo Jendo in Marička...
Jendo jo zagradi za komolec...**

JENDO: Marica...

MARIČKA: Ne zdaj!

JENDO: Nekaj važnega ti moram povedat... Bil sem v omari...

MARIČKA: Ne bom ti dala. Ne omare ne kaj drugega.

JENDO: Vse sem slišal!

MARIČKA: (panično) Novinarjem in publiki moram na začetku nekaj povedati... Joj,
kako sem živčna...

JENDO: Marica, slišal sem...

MARIČKA: Kaj naj jim rečem?! Najprej jih bom pozdravila in predstavila naš
program...

JENDO: Sploh ne gre za program, Marica! Poslušaj me!

MARIČKA: Za kaj pa ti gre! Za omaro, ane?

JENDO: Za barabe!

MARIČKA: (ironično) O! Končno si priznal, kaj si!

JENDO: Ti ne veš, kaj imajo v kovčkih!

MARIČKA: A potem te ne zanima več omara?!

JENDO: Odprl sem kovčke...

MARIČKA: Čigave? Od gostov? (se razburi) Kako si drzneš!

JENDO: In zamenjal sem.

MARIČKA: Ne razumem! Kaj si zamenjal?!

JENDO: Tisto, kar je bilo noter sem zamenjal s tistim, kar sem našel v kuhinji!

MARIČKA: O čem sploh govoriš!

Zdaj se na prizorišče *privali* skupina obiskovalcev z materjo Jožico na čelu. Nekaj je kmetov in kmetič z rutami na glavah, nekaj pa je mestno oblečenih ljudi... Takoj prepoznamo novinarje in fotoreporterje...

JOŽICA: Kar naprej, kar naprej!

7. prizor

MARIČKA: (Jendu) Boš mi potem povedal! Zdaj nimam časa. (mu zagrozi) Ti pa povem, če si kaj zasral, te nagačim in pribijem na hlevska vrata!

Marička razširi roke in odide k obiskovalcem in novinarjem.

MARIČKA: Dobrodošli na kmečkem turizmu *Jožice in Marice!*

JOŽICA: Kar posedite se, lepo prosim... Najprej bomo imeli malo kulture, potem sem vam pa pripravila nekaj pristno domačega za pod zob. Rdeči losos, tenko narezan, s čebulo in paradižnikom. Lastnoročno sem klala!

MARIČKA: Izvolite, izvolite!

Obiskovalci se posedejo. Med njimi je novinarka Bernarda in njen mnogo mlajši fotoreporter Sandi.

BERNARDA: Jaz sem iz revije *Kmečko dekle...*

MARIČKA: O, poznam, poznam, redno berem... Smo naročeni.

BERNARDA: Res? Izdali smo šele dve številki.

JOŽICA: Obe sva prebrali!

MARIČKA: Večkrat!

BERNARDA: Potem sta pa vedve ene od naših treh stalnih naročnikov!

JOŽICA: Ne, ne. Sva naročeni vsaka na svoj izvod.

© Vinko Möderndorfer

Uporaba in reprodukcija besedila brez pisnega dovoljenja avtorja je prepovedana.

MARIČKA: Da se v postelji ne kregava.

SANDI: (pristopi) Na tretji izvod je pa naročena moja mama.

BERNARDA: Zanimivo. Prav. No, torej, rada bi naredila intervju. Pripeljala sem tudi fotografa. Sandi, imaš vse?

SANDI: (ponosno) Imam.

BERNARDA: (Marički) Zadnjič je pozabil kamero.

SANDI: Ampak filme sem pa imel!

BERNARDA: Skratka, rada bi predstavila vašo kmetijo... Vse me zanima! Predvsem spolno življenje na kmetih, no, pa tudi izmenjavanje življenjskega ritma z ritmom letnih časov intakodalje intakodalje. Moj Sandi bo vse poslikal. Zanimajo naju detajli! (Sandiju) Fotografiraj bistvene reči, ne tako kot zadnjič!

SANDI: Meni se je zdela gradnja avtoceste bistvena.

BERNARDA: Ja? Delala sva pa reportažo o življenju na ameriški letalonosilki!

MARIČKA: Če dovolite, bi zdaj začeli s predstavitvijo našega kmečkega turizma *Na kmetih!*

Bernarda in fotoreporter Sandi sedeta v prvo vrsto...

BERBARDA: (Sandiju) Vse poslikaj, vse poslikaj!

Obiskovalci se umirijo... Jožica stopi na rob odra...

JOŽICA: (se odkašlja in začne svoj nagovor) Spoštovani gostje, dragi sosede ...

Povabili smo vas, da si ogledate, kaj so v prostem času pripravili obiskovalci našega kmečkega turizma... Več bo pa povedala moja hči Marica, ki je gobčna, tako kot je bil njen atek... Marica!

Zdaj Marička stopi na rob odra... Mati Jožica sede...

MARIČKA: Hvala, mami. Kot lahko vidite, že vrsto let z mamico vodiva ta Kmečki

turizem *Jožica in Marica d.o.o.* Letos sva se odločili, da bova počitniško...

JOŽICA: (prišepne) Ponudbo...

MARIČKA: Hvala, mami... počitniško ponudbo malo razširili. Vse manj je tistih gostov, ki se želijo ves dan s podplati tolči po riti... Turisti si želijo akcijo, avanture... Tako so naši gostje v prostem času...

JOŽICA: Z najino pomočjo...

MARIČKA: Hvala, mami... *z najino pomočjo* naštudirali gledališko igro...

Mati Jožica vstane...

JOŽICA: (se pohvali) Jaz sem bila v mladosti znana amaterska gledališka igralka...

Tudi Maričinega ateka sem tako spoznala. Jaz sem bila Miklova Zala, on pa hudobni Turek. Imel je take seksi brke. V igri sem se mu morala upirat, pa mi upiranje ni šlo preveč od rok. In tako sva malo vadila. Pa ni nič pomagalo.

Nisem in nisem se mu mogla upirat pa pika! Tako, da je bila moja Marica spočeta tako rekoč za kulisami. No, pa saj najbrž to tako že vsi veste...

Obiskovalci naveličano prikimavajo: *Ja, ja, seveda! Stara zgodba! Vemo, vemo...*

Mati Jožica sede.

MARIČKA: Preden pa začnemo, bi vam povedala še to, da so med našimi gosti sami pomembni ljudje... Gostili smo že poslance, predsednike, ministre, pisatelje...

Mati Jožica spet vstane...

Si ne more kaj, da ne bi dopolnila svoje hčerke...

JOŽICA: Celo znani Trobec je nekoč davno, ko še nismo imeli turizma, bil tu na obisku, takrat se še ni odkrilo, kako slaven je...

MARIČKA: Se je pa že takrat zanimal za našo krušno peč...

JOŽICA: Skratka... Upam, da boste uživali!

Mati Jožica spet sede...

MARIČKA: Na zelo moderen in aktualen način vam bomo odigrali nekaj prizorov iz Linhartar... Najprej iz *Županove Micke*...

Mati Jožica vstane...

JOŽICA: Potem sledi pa mala zakuska. Sem jo sama zaklala.

MARIČKA: Hvala.

Obiskovalci zaploskajo.

Luči pogasnejo.

Zastor se počasi odpre.

Na odru stoji Minister Mirko oblečen kot županova Micka. V roki drži kovček... Poleg njega stoji, zelo skisanega obraza, policaj Slavko... Že na daleč se vidi, da z igro in s svojim deležem v njej ni zadovoljen... Na drugi strani odra, za Mickinim hrbtom stoji Kočič v obleki Šternfeldovke... Za njim stoji Foma v kostumi spletične, s kovčkom v roki, zadaj pa stojita še Praprotnik in Venčeslav - tudi v ženskih kostumih.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (objema kovček, z Mickinim glasom) Saj bi Anžeta rada ljubila, da bi le mogla. Ampak, ljubeznivi Schönheim mi je ta kufer v znak ljubezni poklonil in vsled temu srce moje vanj za vedno zaklenil. Kako naj takega žlahtnega gospoda pozabim, če je njegova ljubezen do mene velika koker tale kufer.

Minister Mirko s težavo dvigne kufer k svojim nedrim in ga objame, pri tem skoraj klecne pod težo...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: O, ljubeznivi Schönheim, kje tako dolgo ostajaš! Boš prišel, moj Schönheim? Boš prišel? Jaz ne bom mogla dolgo kufer takole na nedrih držati, mi lahko na nožico pade in mi jo orng skrupa.

Kočič se v vlogi Šternfeldovke priplazi iz ozadja Micki za hrbet...

KOČIČ: Dekle tukaj? Morebiti je ravno županova Micka. Kako je zamišljena. In kaj v rokah drži? O, en kufer!

Kočič v vlogi Šternfeldovke vije roke v tragičnem spoznanju.

KOČIČ: Saj to ne more res biti! Moj bog mene obvarij, saj to je kufer mojega ženina!

Točno ta kufer je on meni v znak ljubezni poklonil, zdaj ga pa drugi deklič objema. O, jaz sirota, pri petdesetih zavržena!

Kočič (Šternfeldovka) se približa Micki...

KOČIČ: Micka!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (z Mickinim glasom) Joj, joj, jooooj! Kako ste me ustrašili!

KOČIČ: Nič se ti mene ne boj, Micka, samo povej mi, od koga ta kufer tak silno na nedrih stiskaš!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: To je kufer mojega dragega Schönheima.

KOČIČ: Tak je svoje ime zatajil!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kaj mislite s tem, milostljiva?

KOČIČ: Daj mi, Micka, kufer, da ga od blizu pogledam!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: O, to pa ne! Kufer je moj, ljubezen moja je v njem zaklenjena.

KOČIČ: Kaj bi pa ti, Micka, uboga nedolžnica, rekla, če ti povem, da je tvoj ljubi en velik goljuf.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ne bom vam verjela! Vi ste meni foušljivi!

KOČIČ: Tvoj ljubi je že drugi obljubljen, zato mi daj kufer takoj!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: To pa nočem! Nikdar in nikoli! Meni kufer vse na svetu pomeni!

Kočič (Šternfeldovka) se odkašlja...

KOČIČ: Prav. Micka, tukaj poleg mene sedi! Se bova v miru pogovorili koker ena

izkušena ženska z eno drugo mlado nedolžnico... Ker jaz, Micka moja, hočem tvojo nedolžnost rešiti.

Kočič se obrne k Praprotniku in Venčeslavu in ploskne...

KOČIČ: Stoli!

Praprotnik in Venčeslav gresta uslužno na vse štiri in ponudita svoja hrbta Micki (ministru Mirku) in Šternfeldovski (Kočiču)...

KOČIČ: Sedi! Nič se ne ženiraj Micka, saj vem, da v svoji preprostosti nisi navajena na baročnih stolicah sedeti...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Nič se ne ženiram, samo bojim se, da bom s svojo težo kakšno reber od stolice zlomila...

Micka in Šternfeldovka sedeta... Oba stola (Praprotnik in Venčeslav) pod njima milo javkneta...

KOČIČ: Poglej, Micka... Medve bova zdaj kufra zamenjali... Jaz ti svojega ofram, ti meni tvojega vrneš...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Ampak, v mojem kufu je ljubezen zapakirana!

KOČIČ: Ti povem, Micka, da je tvoj lubi ena velika baraba, ki je meni ta kufer obljubil... Dajva zamenjati, tako bova grdeža razkrinkali...

Foma prinese kufer bliže...

KOČIČ: Poglej, kufer, ki ga jaz tebi dam, je zalši...

FOMA: Pa težji tudi.

Venčeslav pod Kočičem zajamra...

VENČESLAV: Hitro opravita...

Tudi Praprotnik pod Micko zajamra...

PRAPROTNIK: ...meni se že sedalo poseda...

KOČIČ: Vidiš, Micka, tudi pohištvo se strinja. Zamenjajva!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Prav, če tako mislite, milostljiva...

Minister Mirko (Micka) vstane in ponudi kovček... Kočič (Šternfeldovka) tudi vstane in se obrne k publiki...

KOČIČ: (publiki) Zdaj boste videli primopredajo dveh kufrov. Vas opozarjam, da je to zelo fotogeničen trenutek... Jaz, če bi bila iz enaindvajsetega stoletja in bi imela fotoaparatus sabo, takega trenutka ne bi zamudila!

Novinarka Bernarda sune Sandija...

BERNARDA: Fotkaj, fotkaj!

Sandi res nekajkrat škljocne in fleš zabliska...

KOČIČ: Hvala.

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Prav, zdaj vam bom svoj kufer dala, ker menim, da moramo goljufa, ki je obema ljubezen obljubljal razkrinkati, tako mu bode lušt prešel nedolžna dekleta zapeljevati.

**Minister Mirko ponudi svoj kufer, Foma mu svojega predaja...
Fotoreporter Sandi škljoca in bliska...
Vendar se policaj Slavko zadnji hip vmeša...**

POLICAJ SLAVKO: Jaz pa se ne strinjam!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Kaj že spet?

POLICAJ SLAVKO: Jaz, kot Mickina pomočnica in ta bolj kolegica, mislim, da se kufer poln ljubezni ne zamenja kar tako...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (s svojim, moškim glasom šepne) Kaj to pomeni?

POLICAJ SLAVKO: (šepne) Saj ste rekli, da lahko improviziramo...

KOČIČ: (kot Šternfeldovka) Dajmo zamenjat, da bomo čim prej domu šli...

POLICAJ SLAVKO: (kot prijateljica Mickina) Pri vsaki zamenjavi je treba videt, kaj se zanjo dobi. Zato jaz kufra ne dovolim zamenjat!

Policaj Slavko zagradi Mirkov kufer in ga potegne k sebi...

Kočič pa zagrabi kufer, ki ga drži Foma in ga jezno potisne proti Mirku...

KOČIČ: Zamenjajmo, zamenjajmo!

POLICAJ SLAVKO: Samo prek mojega trupelca!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Daj sem! In pusti, da igro tako štimam kot jo je treba štimat!

Minister Mirko potegne kufer k sebi... Policaj Slavko pa k sebi... Na drugi strani pa Kočič potisne svoj kufer naprej...

POLICAJ SLAVKO: (kot Micikina pomočnica) Ne! Jaz ne dovolim!

KOČIČ: Dajmo že...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (kot Micka) Če ne daš, te suspendiram!

POLICAJ SLAVKO: (pogumno) Ne boste me ustrašvali, pa čeprav ste županova hči!

**Slavko potegne kufer k sebi... Kufer se odpre in na tla se usujejo krompirji...
Vsi presenečeni obstojijo...
Fotoreporter iz parterja veselo škljoca...**

PRAPROTNIK: Kaj... kako...?

POLICAJ SLAVKO: Micka, Schönheimova ljubezen se je po tleh razkotalila!

KOČIČ: Kje je...?

JAKOB JALEN: Prevara!

PRAPROTNIK: Kap me bo!

Kočič plane k drugemu kufuru...

KOČIČ: (Fomau) Poglej v kufer, poglej v kufer...

Tudi drugi kufer se odpre, na tla zgrmijo zajemlke in različni lonci...

KOČIČ: Kaj?

JAKOB JALEN: Izdaja! Izdaja!

KOČIČ: Ti si bil, Jakob!

Minister Mirko nadaljuje igro...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (kot Micka) Že mati so mi rekli, da ljubezen skoz želodec gre...

JAKOB JALEN: (zakriči) Jaz bom *uredil zadevo!*

KOČIČ: Tudi jaz.

JAKOB JALEN: Si slišal, Venčeslav! Treba bo *uredit zadevo!*

KOČIČ: Foma! Si ali nisi?

FOMA: Kakor ukazujete, šef!

JAKOB JALEN: Treba bo uredit zadevo, sem rekel!

KOČIČ: Foma, potegni, potegni!

VENČESLAV: (mirno) Pa ste prepričani, šef?

JAKOB JALEN: Butec zagamani! Seveda sem!

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: (šepne) Se vam ne zdi, da že malo preveč improviziramo?

JAKOB JALEN: (kriči, da mu kar žile na vratu izstopijo) Hočem *uredit zadevo, uredit zadevo, uredit zadevo!*

VENČESLAV: Ni problema, šef. Samo, da si ne boste potem premislili...

Venčeslav potegne revolver, tudi Foma ga potegne... Začne se navzkrižno streljanje in vpitje... Publika beži... Na sredi dveh *streljajočih se skupin* izgubljeno stojita minister Mirko in policaj Slavko... Fotoreporter v parterju navdušeno škljoca... Novinarka Bernarda ga iz varnega zaklona vzpodbuja... Marička hoče pomiriti bežečo publiko ...

MARIČKA: To je moderno gledališče! Počakajte, počakajte!

JOŽICA: Kaj pa prigrizek! Pa tako težko sem ga pridelala!

Na odru vsi begajo sem in tja in iščejo kritje...

KOČIČ: Izdaja!

JAKOB JALEN: Prevara!

PRAPROTNIK: Jaz imam slabo srce!

Streljajo in se umikajo... Minister Mirko in policaj Slavko stojita na sredi odra...

POLICAJ SLAVKO: Mirko, pazi! Krogla leti proti tebi!

Mirko se skleni in pade na kolena...

POLICIJSKI MINISTER MIRKO: Hvala, Slavko!

Streljanje se stopnjuje...

BERNARDA: (iz varnega zavetja med stoli) Sandi, slikaj, slikaj!

SANDI: (navdušen) Slikam, slikam! Vedno sem si želel biti vojni reporter!

Zdaj se zasliši hrum helikopterja... Veter vsem dviguje krila... Vsesplošno streljanje... Vsi bežijo na vse strani...

MARIČKA: Počakajte, počakajte!

JOŽICA: Kdo bo pa zdaj lososa pojedel!

Zatemnitev.

Zastor.

Epilog

Ko se zastor spet dvigne, zagledamo Marico, kako sedi za mizo in bere časopis... Zadaj vidimo Jenda... Sedi in nam kaže hrbet... Nekaj zelo vneto prešteva... Mati Jožica sedi na robu odra, lista knjigo in binca z nogama...

MARIČKA: (bere) ...Na Kmečkem turizmu pri Jožici in Marici d.o.o.", kjer se je na krajšem oddihu mudil policijskem minister, se je zgodil neljub incident. Manjša skupina antiglobalistov je napadla ministra in njegovo spremstvo. Seveda se je incident zaradi pripravljenosti ministrove varnostne službe na srečo končal brez resnejših posledic. Protestniki, ki so bili, po preverjenih informacijah, člani ekstremnih antiglobalističnih in antinatovskih skupin, so se po protestnem incidentu izgubili v neznano. Policijski minister je ob koncu neljubega pripetljaja dejal: "Nič nam ne more preprečiti, da ne bi šli po načrtani poti. Na kmete bom pa še hodil, saj so kmetje in Evropa naša bodočnost!" Policijski predstavnik za tisk pa je izjavil, da huliganom že dihajo za ovratnik!

Marička odloži časopis.

MARIČKA: Kaj bo zdaj z nami! Nihče ne bo več hotel sem gor. Ah, Jendo, tisto omaro ti kar šenkam! Zdaj tako nima več smisla...

Jendo se obrne proti Marički... Zdaj zagledamo pred njim kup bankovcev...

JENDO: Marica, zgradila bova bazen...

MARIČKA: Kaj praviš?

JENDO: Bazem in eno majhno vlečnico za smučarsko progo...

MARIČKA: A toliko so nam plačali?

JENDO: Ja, država je bila velikodušna.

MARIČKA: Kaj pa omara?

JENDO: Kaj me briga omara. Dala jo bova nazaj h kuram. Jaz se bom pa tudi kar preselil sem gor! Ane Marica, biti *na kmetih* brez moškega ni preveč varno...

Jendo se ji približa in jo po kmečko ploskne po riti.

JENDO: Pa tudi kar v redu baba si!

Tudi Marička mu ne ostane dolžna. Še bolj krepko, kot se za lastnico kmečkega turizma spodobi, ga udari po licu...

MARIČKA: Ti tudi nisi za v smeti.

JENDO: Boš videla, Marica, s tem kapitalom bova v Evropi blazno prosperirala...

MARIČKA: Kaj pa program, pa predstave, pa kultura...?

JENDO: To bomo vse opustili... Saj si videla, da je s kulturo križ. Kulturniki se slej ko prej začnejo streljati med sabo.

Mati Jožica zadaj na odru vstane... Še vedno ima knjigo v rokah...

JENDO: Jaz grem v dolino po delavce! Jamo za olimpijski bazen lahko začnemo že drugi teden kopat... Tisti tovarnjaček pred hišo bom pa na senčno stran stran zapeljal. Imam že kupce.

JOŽICA: (navdušeno) Poslušajta tole...

JENDO: Mati, nimamo časa!

JOŽICA: Samo še tole! Tako pametno je Linhart napisal...

JENDO: Ne ga zdaj srat z Linhartom, mati! Evropa čaka!

JOŽICA: Poslušajta, poslušajta!

**Jendo in Marica se vdano usedeta pred oder, na katerem stoji mati Jožica... Kot dva zaljubljenca se primeta za roke...
Mati Jožica si popravi ruto na glavi, potem pa zanosno recitira...**

JOŽICA: Vam povem, kmet je vedno prav imel. Noben baron ga ni mogel žejnega

čez reko peljati... Vedno je koker ena mačka na vse štiri padel... Tako vam
Matiček pove. To zagvišno in od vekomaj drži.

Zastor.

KONEC